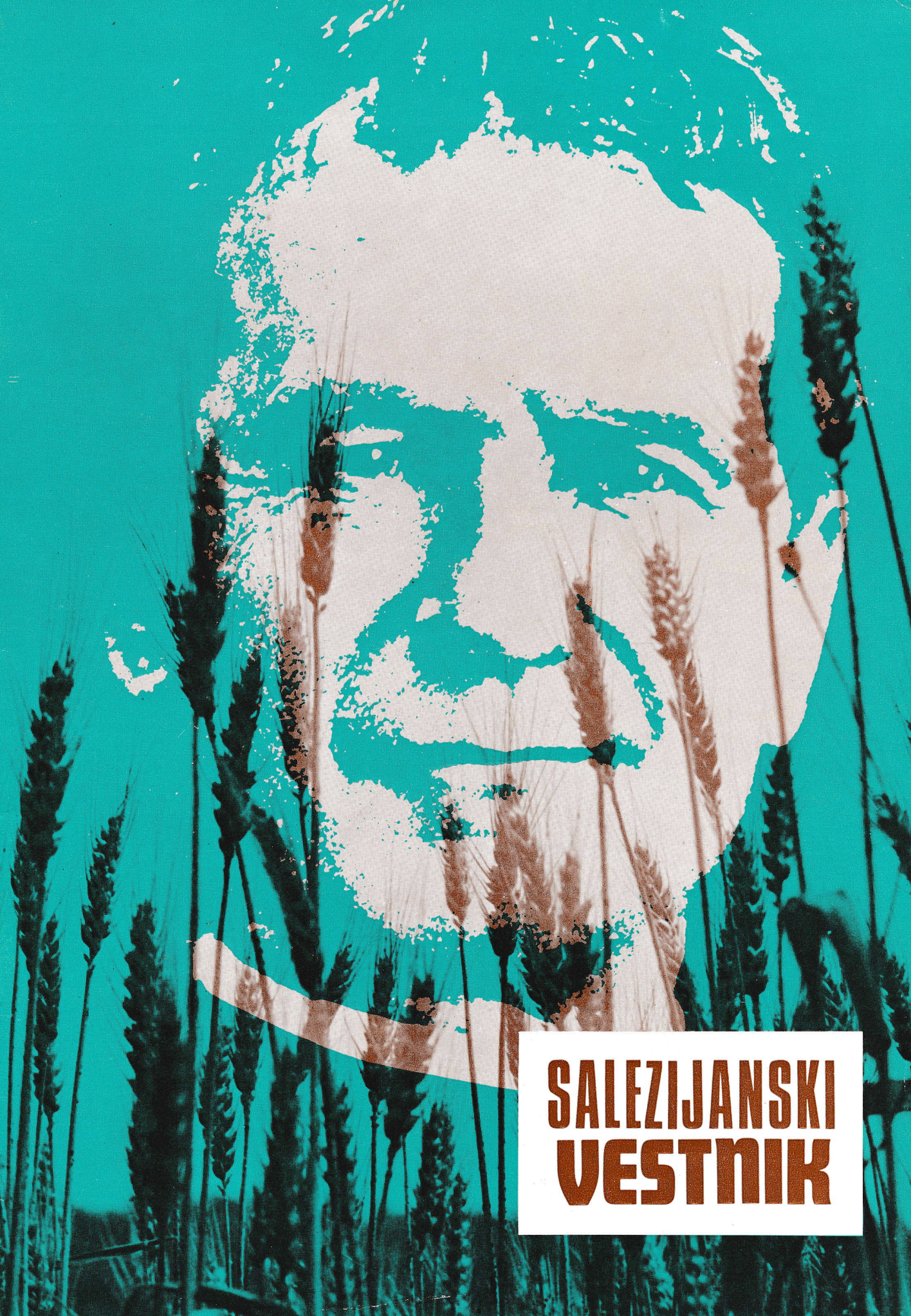
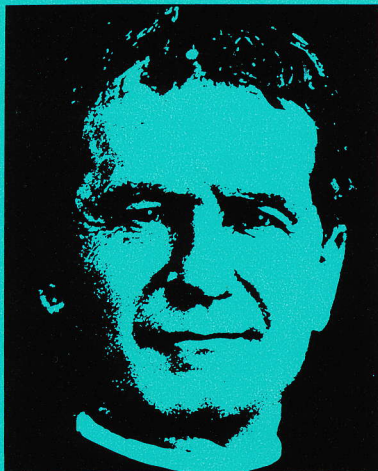

**SALEZIJANSKI
VESTNIK**

SALEZIJANSKI JUBILEJ

V rokah imate jubilejno številko Salezijanskega vestnika. Zdelo se je primerno, da se prikaže salezijansko delo med slovenskim narodom prav od njegovih začetkov pa do današnjih dni.

Don Boskovo delo je slovensko ljudstvo začelo spoznavati že skoro 40 let pred prihodom salezijancev v našo domovino. Leta 1868 je Luka Jeran podal prvo poročilo o njem v Zgodnji danici. Končno so salezijanci res zaželeni prišli 23. novembra 1901 na Rakovnik v Ljubljani.

Vse leto smo poročali o salezijanskem delu v tem obdobju 75 let. Povedali smo o njihovem prihodu in začetnem delu za zapuščeno mladino, o obrtnih šolah na Rakovniku, ki so se potem, od leta 1935, nadaljevale na Selu v Mostah, o vzgojnem delu za dijake raznih gimnazij v Sloveniji: internat na Rakovniku in v Murski Soboti. Ostane nam še pripoved o Dijaškem vzgojnem zavodu Mohorjeve družbe v Celovcu, ki ga vodijo salezijanci že od zadnje vojne dalje. Govorili smo tudi o poklicih za duhovniško in redovniško, posebno za salezijansko poslanstvo, za katero so salezijanci vzgajali mlade v Veržeju, na Rakovniku in na Radni. Brali ste tudi o oratoriju, izvirni don Boskovi ustanovi, ki je vsa posvečena okoliški mladini, njeni rasti v krščanskem življenju. To skrb za mlade v duhovni zanemarjenosti so salezijanci pokazali v vseh ustanovah, ki so jih imeli na Slovenskem, posebno pa še v Veržeju, na Radni, Rakovniku, na Kodeljevem v Ljubljani, kjer je imela mladina dom samo zase in v Celju.

V tej številki je posebej omenjeno še prizadevanje salezijancev za tisk. Poseben poudarek bi morali dati še salezijanskemu sodelovanju v preteklosti in sedanosti, prav tako bivšim gojencem. Prizadevanje salezijanske družbe za misijone je bilo omenjeno v vsaki številki.

Vse to pripovedovanje pa se je nanašalo predvsem na preteklost. Če pomislimo, da je 75 let danes običajna doba človekovega življenja, je potem za neko ustanovo, ki jo je Bog obudil za stoletja, 75 let prav malo. In vendar so naši 'stari' naredili v tem kratkem času izredno veliko. Naj naštejemo samo zgradbe: zavod na Rakovniku s cerkvijo Marije Pomočnice, Kodeljevo z Mladinskim domom in cerkvijo Male Cvetke, zavod za poklice v Veržeju, internat v Murski Soboti, dom za poklice na Radni, Mladinski dom v Celju, Mladinski dom s cerkvijo Marije Pomočnice v Zagrebu, Mladinski dom s cerkvijo Janeza Boska v Podsusedu pri Zagrebu, po zadnji vojni pa še dom za poklice in verska srednja šola v Želimlju.

Ta jubilejna številka pa nosi poudarek na sedanosti. Kaj delajo salezijanci potem, ko so izgubili vse zavode in vse domove? Don Bosko je začel svoje delo kot škofijski duhovnik, zato se je lotil kateheze mladine. Ker ta ni spadala v nobeno turinsko župnijo, je don Bosko ustanovil zanj župnijo v svojih oratorijih. Tako tudi slovenski salezijanci nadaljujejo isto delo poučevanja verouka in življenja po krščanski veri po župnijah. Delo v župnijah, ki so jih škofje poverili salezijanski družbi, je sedaj razgrnjeno pred vami. Začeli smo z matično hišo na Rakovniku in pogledali še v sosednji župniji ob Golovcu: na Kodeljevo in na Rudnik. Potem pa se vrstijo župnije od Pomurja doli proti Posavju, Dolenjski, Gorenjski in Notranjski. In še delo za katoličane v naših južnih republikah: Mužlja, Niš, Priština, Titograd in Nikšić.

Župnija je za salezijance v naši domovini postala okvir njihovega življenja: oznanjevati evangelij krščanskim družinam z njihovimi otroki. Ves ta lep in prikupen prikaz salezijanskega dela po župnijah je delo sobrata, ki se skriva pod imenom Jani Ravenko, in smo mu za to veliko in naporno delo iskreno hvaležni.

Marija Pomočnica je vodila salezijansko delo in salezijance skozi sončna in viharina leta, naj ga vodi še naprej.

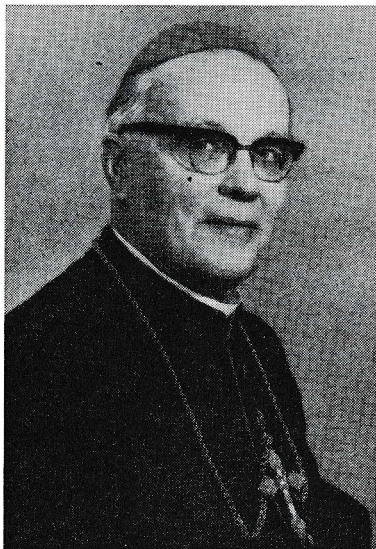
stk

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo salezijanske družine
Leto X. št. 3 (29) — 8. 9. 1977
Izdaja Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6
Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom
Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- Salezijanski jubilej
- 3 Beseda nadškofa Jožefa Pogačnika
 - 4 Vrhovni predstojnik za naš jubilej
 - 5 Pogled v preteklost in prihodnost
 - 6 V razponu dela in molitve:
Rakovnik — Kodeljevo — Rudnik —
Ig — Tomišelj — Želimlje
 - 12 V razponu dela in molitve:
Jasne smeri so najbolj nedoumljive
 - 14 Don Boskovo vzgojno poslanstvo
 - 15 V risu solidarnostnih naporov
 - 16 V razponu dela in molitve:
Veržej — Kapela — Dokležovje —
Dobrna — Sv. Jošt na Kozjaku —
Radenci — Sevnica — Boštanj — Razbor
 - 20 Tisk v don Boskovi službi
 - 21 Apostolat tiska slovenskih salezijancev
 - 22 V razponu dela in molitve:
Cerknica — Grahovo — Ankan —
Unec — Šentrupert — Mokronog —
Škocjan — Trstenik — Goriče
 - 27 'Grem na južne kraje...'
Mužlja — Priština — Niš — Tito-
grad — Karaburma — Nikšić
 - 32 Veliki dan za Razkrižje
 - 33 Zakaj sem postala sestra?
 - 34 Salezijanski misijoni po abecedi
 - 35 Iz družine molilcev za poklice
Ali ga poznate?

NADŠKOF IN METROPOLIT LJUBLJANSKI, DR. JOŽEF POGAČNIK SALEZIJANCEM ZA 75-LETNICO

Sveti Janez Bosko je v svojih preroških videnjih, ki jih je skromno imenoval sanje, napovedal veliko bodočnost svoje ustanove. Njegov red se je nepričakovano hitro razširil po vseh krščanskih deželah Evrope in tudi po drugih zemeljskih celinah. Že za svojega življenja je poslal svoje misijonarje v Argentino, v revno in zapuščeno Patagonijo.

Komaj dvanajst let po svetnikovi smrti so že prišli njegovi salezijanci tudi v Slovenijo in se naselili v starem gradu na Rakovniku v Ljubljani. Takoj so začeli zbirati okrog sebe mlade, dečke in fante, predvsem zanemarjene ali socialno ogrožene, ter jih izučili raznih obrti. Vzgojili so dolgo vrsto strokovno dobrih in poštenih obrtnikov za vso Slovenijo. Hitro so množili svoje zavode po vseh slovenskih škofijah in zbirali tudi za svojo družbo številne poklice. Že do pred zadnje vojske so postali bistveni sestavni del verskega življenja pri nas.

Po vojni se niso mogli več posvečati svojemu glavnemu namenu, vzgoji moške mladine. Zato so se preusmerili v dušno pastirstvo. Prevzeli so župnije, najrajši več župnij v isti dekaniji, da se lažje shajajo in goje svojo duhovnost. Povsod delajo v lepi slogi s škofijskimi duhovniki in tako vsi skupaj dosegajo lepe uspehe.

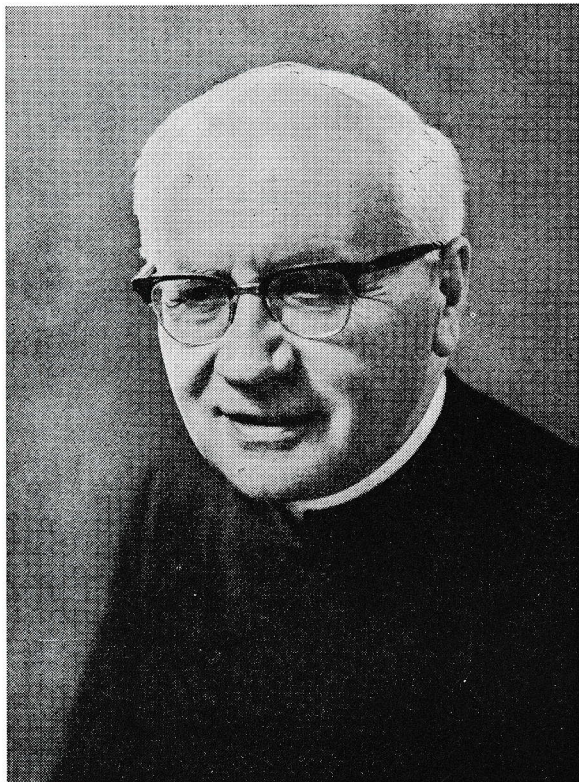
Sv. Janez Bosko je napisal mnogo poljudnih knjižic. Da je to kljub veliki zaposlenosti zmožgal, si je pritrgoval nočni počitek. Podobno njegovi sinovi po njegovem zgledu posvečajo veliko svojih moči apostolatu tiska. Tudi pri nas že več desetletij izdajajo preprosto pisane salezijanske Knjižice, v katerih radi obravnavajo žgoče vsakdanje probleme. Zadnja leta razpravljajo v njih mnogo o krščanski vzgoji mladine in o vprašanjih mladih zakoncev. Te poljudne in na malo strani zgoščene knjižice so naredile že veliko dobrega.

Sv. Janez Bosko je ustanovil tudi nekaki tretji red, salezijanske sotrudnike in sotrudnice. Njihov prvotni namen je bil, da z molitvijo in žrtvami podpirajo apostolsko delo župnikov in škofov. Danes podpirajo predvsem dušnopastirsko prizadevanje salezijanskih duhovnikov. Kakor so Jezusa spremljale pobožne žene in mu stregle, tako sotrudnice izprosijo božjega blagoslova delu duhovnikov.

Salezijanci so imeli do zadnjih let veliko naraščaja. Zdi se, kakor da njihov ustanovitelj sv. Janez Bosko vsak dan kleči v nebesih pred Bogom in prosi za naraščaj svoje družbe. Čeprav se zadnja leta tudi pri njih čuti kriza poklicev, vendar ima jo razmeroma še vedno dovolj naraščaja.

Tako so salezijanci res sodobni pastirji božjega ljudstva. Ob 75-letnici svojega prihoda na Slovensko morejo gledati na velike sadove svojega dela. Naj bi bilo njihovo tudi bodoče desetletje tako blagoslovljeno. Tudi njihov apostolat tiska, čigar pomembnost je sv. Janez Bosko tako daljnovidno spoznal, naj spremlja poseben božji blagoslov, saj še danes veljajo besede, menda sv. Pija X., da bomo zaman pridigali in označevali, če ne bomo imeli verskega in katoliškega tiska, in bo svet vedno bolj poganski.

+ Jožef Pogačnik
Ljubljanski nadškof

VRHOVNI PREDSTOJNIK LUIGI RICCERI ZA NAŠ JUBILEJ

Vrhovni predstojnik je kljub delu in sestankom pred prihodnjim vrhovnim občnim zborom salezijske družbe takoj sprejel člana pripravljalnega odbora za obhajanje 75-letnice prihoda salezijancev v Slovenijo in je bil pripravljen odgovoriti na nekaj vprašanj.

Ko je bil izdelan natančen spored njegovega obiska pri nas in je že odgovoril na vprašanja, je ta blagočutni starček, živahnih oči in močne volje, dejal:

„No, načrt imamo. Molimo vsi, da bi ga tudi uresničili. Nasvidenje v Sloveniji.“

V Cerkvi in v naši družbi radi obhajamo obletnice tistih dogodkov, ki so globoko posegli v življenje posameznih skupnosti ali cele družbe. Kako vi kot vrhovni predstojnik gledate na tako obhajanje?

Z naklonjenostjo in zanimanjem, samo da se ne izčrpavajo sama v sebi, v praznih triumfalističnih oblikah, ampak da so spodbuda in učinkovit klic k RASTI na poti tistih, ki so „gradili“ inspektorialno skupnost v zvestobi don Bosku.

Salezijanci v Sloveniji živimo v socialistični družbi. Kaj menite, imamo kako posebno poslanstvo, kako posebno nalogo na ravni celotne družbe?

Mislim da. Predvsem pričevati avtentično zvestobo vrednotam salezijske apostolske posvečenosti, ki nas navaja k služenju dobremu, k resničnosti dobremu bratom, bolje, k služenju najbolj potrebnim bratom z don Boskovo ljubeznivo zavzetostjo za njihovo dobro, za njihovo resnično dobro.

Katera je najpomembnejša naloga vseh salezijancev v trenutku prihodnjega občnega zbora naše družbe?

Dejansko uresničiti, vsak na svojem področju, kar je bilo sklenjeno na prejšnjem občnem zboru glede prenove in rasti naše družbe.

Mogoče želite kaj posebnega sporočiti naši inspektorialni skupnosti, posebej mladim salezijancem in pripravnikom?

Prizadevajte si spoznati don Boska, še več, globiti njegovo karizmo in duha, da bi se navzeli vseh vrednot, ki v njem so, in so veljavne in učinkovite predvsem v svetu delovnih in preprostih ljudi, v katerem delate.

Hvala vam, don Boskov naslednik, in dobrodošel v naši domovini!

St. Hočevar

POGLED V PRETEKLOST IN V PRIHODNOST

Drevo živi iz korenin

Salezijanci obhajamo 75-letnico svojega življenja in dela v naši domovini. Od 23. novembra lani, ko je preteklo 75 let, odkar so prišli prvi salezijanci na Rakovnik pri Ljubljani, do 23. novembra letos želimo biti osveščeno naravnani na preteklost in prihodnost svojega življenja. Tudi za slovenske salezijance velja beseda Pavla VI., izrečena članom 20. VOZ-a naše družbe, da »drevo raste iz korenin«. Tudi slovenski salezijanci vedno bolj čutimo potrebo po pristnem življenju svojega poklica in smo prepričani, da sta zgled in nauk sv. Janeza Boska za nas najbolj življenjska korenina. To korenino so prenesli na slovensko zemljo pred 75 leti duhovnik Simon Visintainer, mlada sobrata Ivan Perovšek in Jožef Meze ter sobrat pomočnik Žigon. Skrbno so jo zasadili v svoja srca in v srce vernih Slovencev, predvsem salezijanskih sotrudnikov; iz nje je zrastle drevo.

Neugnano navdušenje prvih salezijancev v Sloveniji

Don Boskov zgled in salezijansko izročilo sta dala slovenskim salezijancem zagon, da so se z neugnanim navdušenjem posvečali revni mladini in odraslim iz ljudskega okolja. To navdušenje so črpali iz prepričanja, da je tako delo nekaj izredno velikega in božjega. Niso jih zbegali pomembni zgodovinski dogodki — med njimi prva in druga svetovna vojna — ki so od njih zahtevali močno krščansko zrelost. Le tako so bili sposobni dopolnjevati in popravljati svoje dosežke. Skušali so se vzorovati v Janezu Bosku in se z njegovo prožnostjo in odtrganostjo od vsega, kar ni v božjem načrtu, znali odreči — morda v trenutni zmedenosti ob pogledu na nove perspektive — ustaljenemu položaju, v katerem so imeli svoje pomembno, na videz življenjsko mesto. Z don Boskovo mirnostjo in pogumom so stopili v zgodovinski razvoj in v nov družbeni red.

Sedanja don Boskova podoba pri nas

Manj izmed slovenskih salezijancev delajo v župnijski pastoralni med mladimi in odraslimi, nekateri na naših postojankah v diaspori na jugu — misijonsko poslanstvo naše inšpektorije —, drugi v misijonskih deželah zunaj Evrope, nekaj jih je tudi v splošnovzgojnem služenju mladim. Mislim pa, da v svojem srcu vsi dajemo prednost mladim. S posebno zavzetostjo in občutljivostjo se skušamo zanimati, kot to od nas zahteva 20. VOZ, za mladinske probleme in jih reševati v prid naše mladine (prim. D 20 VOZ 54). Razveselilo nas je, ko je poseben vrhovni občni zbor naše družbe objasn timer, da »tisti izmed nas, ki se posvečajo apostolatu med

odraslimi, so prav tako salezijanci, kakor tisti, ki delajo za mladino«, in zato delo, ki ga vršimo slovenski salezijanci, »ni obrobnegega pomena in manj salezijansko« (D 20 VOZ 57).

Darovi Duha zahtevajo od nas sodelovanje

Vse naše slavje jubilejnega leta je bilo in je usmerjeno v našo krščansko zavest, ki naj bi v jasnosti spoznala, da karizma ni neka mrtva naložba, ki bi jo lahko prenesli s kakim slovesnim obredom ali praznovanjem, tudi ne zgolj z materialno pripadnostjo družbi. Radi bi se zavedali, da v tem smislu ne smemo računati na še tako čudovito preteklost naših sobratov, saj darovi Duha zahtevajo od nas prostovoljnega in velikodušnega sodelovanja v vsakdanjem življenju. Radi bi začutili, da je naša poglobljena naloga v tem jubilejnem praznovanju notranje spreobrnjenje, priznanje naše nezadostnosti, nebogljenosti ter naravnosti k božjemu Duhu, iz katerega prihaja vsa moč za delo v Kristusovem kraljestvu. Radi bi postali bolj duhovni in bolj verni, z globljim čutom za božje stvarnosti, bolj pripravljeni ubogati Svetega Duha, kakor je to delal don Bosko. Radi bi presodili, ali je v našem življenju in delu Sveti Duh resnično navzoč po temeljnih vrednotah salezijanskega izročila in zahtevah današnjega časa. Ne gre nam za to, da bi utrdili neko ustanovo v Cerkvi, pa naj bo še tako častitljiva, ampak, da poživimo dar, ki ga je Bog poklonil svoji Cerkvi (prim. D 20 VOZ 19).

Naša zahvala in naša prošnja

Hvaležni smo Bogu za izredne darove, ki smo jih bili salezijanci sami in drugi po nas deležni v teh 75 letih. Hvaležni smo Mariji Pomočnici za njeno materinsko varstvo. Praznik Rojstva Marije Device, ki smo ga izbrali za dan zunanega slavlja našega jubileja, naj bi bil znak zahvale njej, ki je navdihovala in podpirala naše življenje in delo. Hvaležni smo slovenskim vernim ljudem, posebno salezijanskim sotrudnikom, ki so priklicali Janeza Boska po njegovih sinovih medse in ga vzljubili. Hvaležni smo duhovnim voditeljem Cerkve za pomoč in zaupanje, ki smo ga bili deležni.

Naša iskrena prošnja vsem, katerim izražamo hvaležnost, pa vsebuje močan klic, naj nas še naprej podpirajo, da bomo v zvestobi svojemu poklicu, kakor don Bosko, nosilci in učinkoviti znamenja Kristusove osvobajajoče ljubezni.

Letošnji praznik Marijinega rojstva naj nas stalno spominja, spodbuja in naravnava k nenehno obnavljajočemu rojevanju božjega življenja.

Rudi Borštnik
salezijanski inšpektor

V RAZPONU DELA IN MOLITVE

Hodil po zemlji sem naši in pil nje preteklosti...

Nekoč smo se bolj ali manj privadili posebne-
mu načinu krščanskega življenja in delovanja. Sa-
lezijanci, duhovniki in pomočniki, to posebnost
nosimo s seboj na svojem oznanjevalnem pohodu
skozi prostor in čas.

Svojim prednikom lahko rečemo le to, da so
krepko tlakovali salezijanska pota. Zdaj je po njih
lažje hoditi. V jubilejnim letu globlje vpogleduje-
mo v razsežnosti dela in molitve. Vsak na svoj na-
čin v službi skupnosti.

Kje so salezijanci? Njihove župnije — področja
njihovega dela?

V Cerkvi na Slovenskem in Jugoslovanskem jugu
je 35 župnij, ki jih upravljajo salezijanci slovenske

inšpektorije. Lahko bi govorili o devetih večjih
skupnostih po krajevni pripadnosti: želimeljska,
rakovniška, kodeljevska, južna, pomurska, notranj-
ska, primorska, mokronoška, sevniška in gorenjska.
Le nekaj bežnih podatkov o vsaki župniji, nekaj
zgodovinskih in »versko življenje v številkah«. V
samo življenje je težko vpogledati, morda pa je
mogoče uvideti, koliko je v salezijanskih pastoral-
nih delavcih iskrenega pokoncilskega etosa. Po
redovniški daritvi Bog daje rast. Te rasti pa se ni
mogoče dotakniti z nekaj bežnimi podatki. Kakor-
koli je že — ilustriran zapis želi biti vsaj skromen
prispevek za jubilejno številko Salezijanskega vest-
nika, oziroma za jubilejno leto salezijanske družbe
v Slovenji.

Jani Ravenko

RAKOVNIK – ŽUPNIJA

Kako vernikom dopovedati, da vera ni samo v obredih krsta, prve-
ga obhajila in birme, poroke in pogreba, temveč nekaj živega. Kot
taka nenehno potrebuje hrane. Zato bi morali vsi razumeti kot nekaj
samoumevnega, da so tudi starši potrebni priprave, ko gre za krst
njihovega otroka, da se starši veroukarjev morajo udeleževati tudi
roditeljskih sestankov, tem bolj, če gre njihov otrok k prvemu obha-
jilu ali k birmi, prav tako je za zaročenca nujno, da se udeležita
tečaja kot pripravo na poroko. Dokler te stvari v naši župniji ne
postanejo samoumevne, ni prebujenega krščanstva.

Prebujanje v veri pa je včasih dolgotrajno. Od pastoralnega de-
lavca zahteva polno mero potrpežljivosti. Včasih te zamika, da bi
prehitel ritem rasti v veri tega ali onega vernika. Bog dela drugače.
Počasi in vztrajno. Duhovnik je nešteto krat priča temu božjemu delu,
zlasti ob smrtni postelji bolnikov ali ostarelih. Zdelo se je, da se
umirajoči leta in leta ni zmenil za Boga, pa se mu je vendarle po-
stopoma približeval. Bog ga je potrpežljivo vabil k sebi do zadnjega
trenutka življenja. Ljubiti tiste, ki jim oznanjaš evangelij! To je spo-
znanje, ki se v vsakem duhovniku vedno bolj utrjuje. Zato papež
Pavel VI. poudarja: »Eno od znamenj te ljubezni je spoštovanje do
verskega in duhovnega položaja oseb, ki jih evangeliziramo. Obzir-
nost in spoštovanje do njihovega osebnega ritma, ki ga nimamo
pravice čez mero poganjati. Spoštovanje njihove vesti in prepričanja
brez kakršnekoli trdote.«

Anton Rožmarič, župnik na Rakovniku v Ljubljani

Evangelizacija izgubi veliko svoje moči in učinkovitosti, če ne
upoštevata konkretnega ljudstva, na katerega se obrača, če ne upo-
rablja govorice njegovih znamenj in simbolov, če ne odgovarja na
vprašanja, ki jih to ljudstvo postavlja, če se ne zanima za dejansko
življenje. (Pavel VI.)

MINISTRANTI

»Čas, v katerem živimo: tisk, radio, kino, televizija, razpolagajo z neomajno močjo in s svojim vplivom obvladujejo in podjarmljajo domišljijo in misel slehernega človeka. Temelji, na katerih je nekoč slonela morala, se rušijo. Mnogi živijo v dvomih in nedoslednostih, drugi pa brezobzirno porabljajo kakršnakoli sredstva, da dosegajo uspeh in bogastvo. Napredek znanosti in tehnike širi praktični materializem. Ponosen na svojo moč zavrača človek odvisnost od Boga in izbira za svoj cilj denar, proizvodnjo in oboževanje samega sebe. Vzgoja se prenaša na ustanove in šole. Nemogoče je zavarovati otroke pred vplivom slabih zgledov zgolj z izoliranjem in represivno disciplino. To pomeni, da lahko temeljno nalogo današnje vzgoje izrazimo takole: Oblikovati je treba osebnost!« Kaplan Jože Vidic

**Kdor oznanja evangelij,
ta mora ljubiti ljudi!**

Rakovnik

»Vedno bolj sem prepričan, da je evangelij kvas, sol, luč sveta — človeka. Ljudje vsi iščejo srečo, vendar tolikokrat v napačno smer. 'Množica se mi smili' in si ne morem kaj, da ne bi ljudi usmerjal k pravi Sreči. Povsem razumem apostola Pavla: Gorje mi, če bi evangelija ne oznanjal.«

Táko je njegovo prepričanje. To potrjujejo njegova dejanja.

Mladega župnika pri Mariji Pomočnici na Rakovniku, Toneta Rožmariča, poznajo številni farani, mladina in tudi romarji, ki skozi vse leto radi prihajajo v Marijino svetišče.

Rakovnik je doslej njegova najdaljša življenjska postaja.

V šestih letih teologije mu ni bilo enakega, ki bi se tako vztrajno poglobljal v bogoslovne nauke. Vselej sem občudoval njegovo vztrajnost in doslednost. Kar ni presedel pri knjigah, je bil za orglami. Dolge ure. Vaje. Študij. Branje. Z isto vztrajnostjo je klečal v cerkvi. Iskreno pobožen. V to ne dvomim. V tistih časih so bili sošolci, ki jih je vselej obsedala misel: Kaj bodo predstojniki o meni mislili. On ni bil tak. Povedal je v obraz. Resnice ni prikrival. Pa... ta njegova glava, želodec, pa včasih tudi živci. Življenje mu je ponagajalo. Veliko je trpel. Vedno bolehen. Kogar je oplazilo trpljenje. V njegovi bližini je bil vedno Bog!

Z njegovim župnikovanjem na Rakovniku se je v tej cerkvi v malem začel uresničevati koncil, njegova teženja in prebujanja.

Sodobni dušni pastir si prizadeva, da postane župnija strnjeno občestvo verujočih.

»Ideal, ki ga želi doseči pastoralni delavec. O strnjenem občestvu verujočih pa v rakovniški župniji še ne moremo govoriti. Večji del naših faranov so priseljenci; če le morejo, odrinejo te družine ob nedeljah in praznikih k sorodnikom na deželo. Ob raznih priložnostih pa le ostanejo v rakovniški župniji. Med seboj se takrat spoznavajo. Večkrat povedo, da je le najlepše biti pri maši na Rakovniku. Mladi starši se med seboj najbolj spoznavajo in povezujejo pri roditeljskih sestankih. Tisti, ki se redno udeležujejo teh srečanj v vseh razredih osemletke in še v času, ko njihovi otroci obiskujejo tudi pošolski verouk, tudi globlje in bolj zavestno čutijo pripadnost župnijskemu občestvu. Srečanja sama ustvarjajo globljo povezanost. Udeleženci sami posegajo v pogovor o vzgoji k veri; katehetom dajejo svoje pripombe, nasvete, spodbujajo jih pri njihovem delu s starši in z mladino. Župnijsko občestvo pa se utrjuje tudi ob sodelovanju vseh pri bogoslužju, mislim tu na branje beril, ljudsko petje, oblikovanje nedeljske pridige... Tu je namreč vir za strnjeno občestvo župnije.«

Ostati pokončnega duha kljub težavam, predvidenim in nepredvidenim, ni vedno lahko. Vsaka mestna župnija je zahtevna, tudi rakovniška. Na tem področju živi 5500 ljudi, od teh obiskuje cerkev okrog 1400 vernikov, 700 otrok iz osemletke prihaja k verouku, štiri pošolske skupine zajemajo 120 rakovniških fantov in deklet, 30 članov šteje študentska veroučna skupina; 55 ministrantov oblikuje posebno strnjeno občestvo, prav tako 30 članov starejšega cerkvenega pevskega zbora in 50 malih pevcev. Delo mora iti naprej, zavzeto in odgovorno.

»Kaj te ohranja v poletu, ko se zavzemaš za otroke, mladino, pevce, starše, vse, ki hočejo zavestno pripadati župnijskemu občestvu?«

»Prepričanje, da je ljubezen gonilna sila pri vsakem človeku. Rad bi prepričal starše, da bi otroke ljubili, kakor nas je vse ljubil Kristus, ki se je izničil do smrti na križu. Rad bi prepričal starše, da jih bo najbolj osrečevala le nesebična ljubezen do otrok, in da bodo tudi otroci najbolj srečni, če bodo sami občutili razdajajočo se starševsko ljubezen. Rad bi jim tudi dopovedal, da bodo samo ljubljene otroci sposobni ljubiti Boga in sočloveka. Kjer je ljubezen, tam je Bog!«

Iz stiskalnice moderne družbe težko prideš enoten. Že otrok iz osemletke je razpet med »šolsko modrost o veri in Cerkvi« ter med tem, kar mu o vsem tem posredujejo duhovniki. Odrasel človek pa se srečuje tem bolj z najrazličnejšimi forumi, ki se »kompetentno« izražajo o Bogu, Cerkvi, veri, o tem pridigajo, teoretizirajo, razpravljajo, polemizirajo, odločajo... Pri prebujenem odraslem kristjanu ni problemov, toda v kaj se oblikujejo otroci, ko buta vanje »šolska modrost« in katehetova beseda?

»Pred štirimi leti smo med našo verno mladino izvedli anketo. Eno vprašanje se je takole glasilo: Ali te moti, ko v šoli slišiš drugačno razlago vere kot pri verouku? Drugo vprašanje: Kaj meniš, od kdaj veruješ? Večina je prešla vero že pred šolo od svojih staršev. Ti so dosledno odgovorili, da jih šolska razlaga prav nič ne moti. Slab vpliv ima šolska razlaga vere le na tiste, ki so menili, da so se z vero seznanili šele pred prvim obhajilom ali pri birmi preko kateheta.

Ankete so navadno dvorezne, vendar četudi ankete ne bi po-

znal, mi večletna izkušnja samo potrjuje omenjene izide. Otroci ostanejo verni ne oziraje se na razlago vere v šoli, če so le njihovi starši prebujeni kristjani, ker so v tem primeru zavestno in osebno zakoreninjeni v Bogu. Seveda je poleg staršev velikokrat odločilna v negativnem ali pozitivnem pomenu ožja družba otroka ali mladince.«

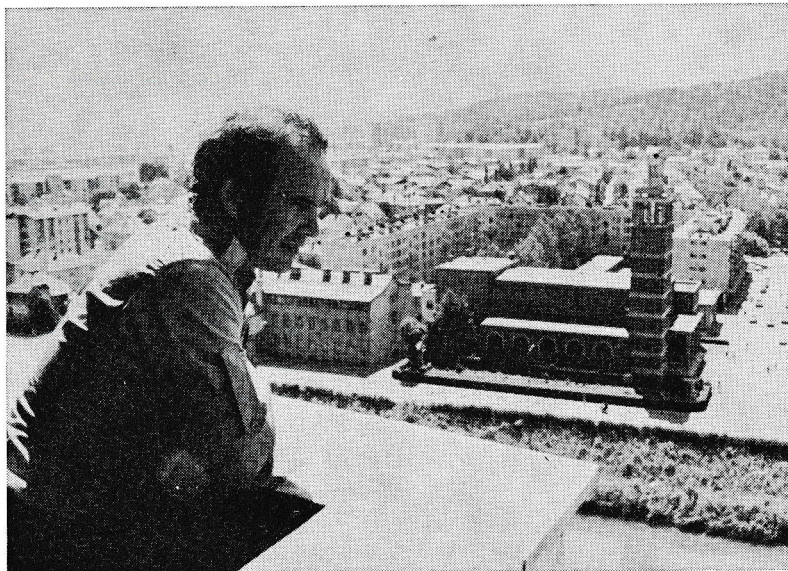
Pastoralni delavec bi v nekem smislu moral biti podoben pisatelju, ki je v bistvu samo tisti član človeštva, ki si drzne javno trepetati, da z vsem pogumom napove boj človekovi brezpomembnosti in ničevosti. S tem, ko človeku govori o Bogu, v vsem kontekstu svojega pričevanja najvišje vrednoti njegovo delo, saj je z vidika vere najbolj osmišljeno življenje, trpljenje, iskanja in hrepenenja, napori...

»Morda k taki ničevosti vodi sodobna bolezen porabništva. Tudi naši verniki so otroci tega časa. Mnogim je največja vrednota materialna dobrina. Ta stopi v ospredje človekovega čustvovanja in mišljenja. V mnogih primerih to vodi do poloma v zakonu, še prej pa do verske mlačnosti, če že ne tudi do verskega indiferentizma. Versko mlačen kristjan pa ni pričevalen, kar usodno vpliva tudi na vero njihovih otrok.«

Poklic pastoralnega delavca, posebej župnika na župniji, zahteva tudi nenehno spopolnjevanje. Poleg dnevnega časopisja mora spremljati tudi verski tisk, poleg dekanijskih duhovnih obnovo, mesečnih srečanj ter redovniških srečanj, se župnik Rožmarič udeležuje tudi teoloških, pastoralnih, liturgičnih, katehetskimi in drugih tečajev, ki mu vedno razširjajo obzorje in ga ohranjajo v poletu pastoralnega dela.

»Nikoli ne bom dovolj hvaležen vsakoletni katehetskimi šoli na Mirenskem gradu. Tam sem iz leta v leto bolj spoznaval možnosti pastoralnega in katehetskega dela. V močno oporo pa mi je tudi salezijanska rakovniška skupnost, ki je vsa pastoralno usmerjena, predvsem seveda garaška prizadevnost kaplana Vidica. Kot župnik vikar se, žal, ne morem vedno držati dnevnega reda skupnosti. Kadar pa le morem, se z veseljem udeležujem skupne molitve, ker se zavedam, da nas molitev združuje med seboj in z Bogom ter daje hkrati moč in veselje za pastoralno delo.«

Jani Ravenko

KODELJEVO

Mestna župnija sv. Terezije Deteta Jezusa obsega prostor med Ljublanico, Gruberjevim kanalom in železniško progo, ki pelje na Dolenjsko. Na tem prostoru živi približno 5000 ljudi, od katerih se le 700 katoličanov udeleži nedeljske mašne daritve.

Cerkev sv. Terezije Deteta Jezusa je bila zgrajena leta 1938, posvečena pa 1965. Do leta 1960 je bila sestavni del šentpeterske župnije, od tega leta pa je samostojna župnija. Osnovnošolskega verouka se je v preteklem veroučnem letu udeleževalo 260 otrok. Poleg tega so imele tri skupine srednješolcev, mladih delavcev, gojencev obrtnih šol svoja veroučna srečanja; tudi skupina študentov je imela tedenska veroučna srečanja. Pastoralna dejavnost obsega tudi roditeljske sestance za prvoobhajance in birmance, srečanja mladih družin, mlajših izobražencev in podobno.

J. R.

RUDNIK

Rudnik — Cerkev svetih apostolov Simona in Juda; s svojim pročeljem gleda proti cesti, ki iz Dolenjske pripelje v Ljubljano. Strnjeno naselje z novimi stavbami se polega pred dvigajočim se hribom, posutim z drevjem. Vedno bolj postaja sestavni del mesta Ljubljane.

Župnija je bila ustanovljena 1783 — jožefinska župnija. Nekoč sestavni del velike šentpeterske fare. Salezijanci so sem najprej prihajali le v pomoč, Tone Košir pa je 1968 postal prvi salezijanski župnijski upravitelj te predmestne župnije.

Župnija obsega šest vasi in del predmestja Ljubljane. O številu tukajšnjih prebivalcev, na področju rudniške župnije, ni mogoče govoriti. »Bilo bi jih tako od 1800 do 3000,« pravi župnik Mirko Žerjav. »Naselje ima vedno več priseljencev, hiše se gradijo, rastejo kot gobe po dežju. Verouk obiskuje okrog 170 učencev iz osemletke. Blizu 40 jih je v pošolski veroučni skupini, s katerimi se srečujem po vsaki prvi nedeljski maši. Razbita je ta župnija, cerkev pa izolirana na hribu. Otroci hodijo v več kot deset različnih šol. Ves verouk je ob sobotah, takrat pa v šoli vedno kaj prirejajo. Veliko je priseljencev, ti pa vsako leto odrinejo domov. Težko je tu ustvariti župnijsko skupnost. Drugi so spet navajeni hoditi v mesto.«

J. R.

IG PRI LJUBLJANI

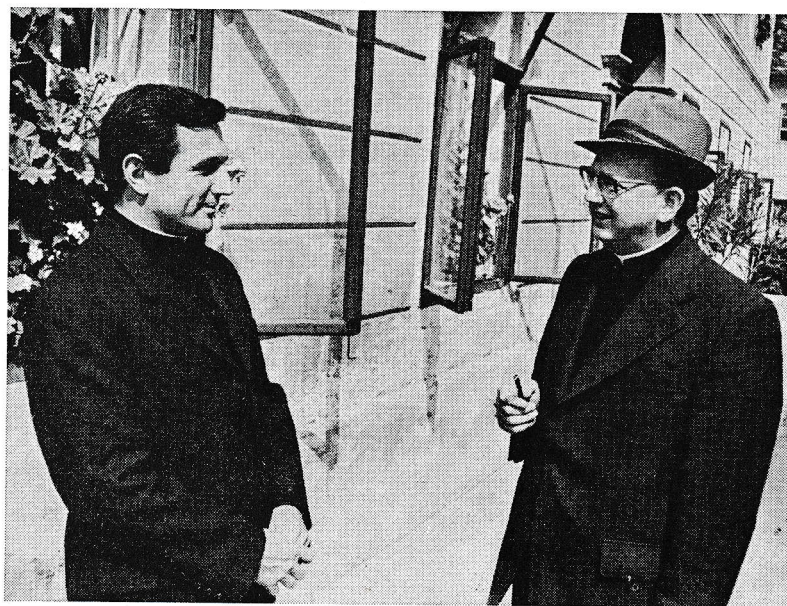
Ig pri Ljubljani — Naselje na robu Ljubljanskega barja pod gozdnatim gričem Pungrtom. V središču so hiše strnjene okrog župnijske cerkve sv. Martina. Po čisti in mrzli lžici, imenovani Studenec, se je nekoč naselje uradno imenovalo Ig-Studenec. Cerkev sv. Martina, ki je v baročnem slogu zgrajena okoli leta 1720, je imela zelo staro prednico, ki naj bi segala še v predromanski čas. Sprva je Ig bil sestavni del šentpeterske prafare, že leta 1791 pa se že omenja kot vikariat.

Župnijo na Igu so prevzeli salezijanci po smrti zaslužnega dekana Antona Berganta. Prvi salezijski župnijski upravitelj je bil Stanko Rebek, od leta 1971 pa upravlja župnijo Egidij Dolinar, od leta 1973 pa mu je v pomoč kaplan Jože Kramer. Verouk pomagata poučevati dve katehistinji, sestri Hčera Marije Pomočnice.

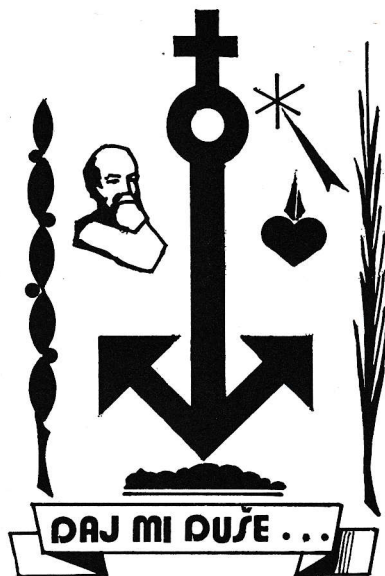
Šoloobveznih otrok je v iški župniji 294, od teh je 274 krščenih, od teh pa v zadnjem šolskem letu le enajst otrok ni obiskovalo verouka; zakrament birme je prejelo 88 otrok, prvo obhajilo 32 otrok. K pošolskim veroučnim srečanjem je prihajalo okrog 20 fantov in deklet.

»V lžancih bije dobro in plemenito srce, čeprav sami večkrat pravijo, češ da so na slabem glasu — pa to je iz časa kmečkih puntov; kdor pa jih danes

spoznava, ta jih tudi ceni. Pripravljeni so pomagati tudi pri cerkvi. Včasih pride iz njihovih ust trda beseda, toda za besedami se skriva dobrotno srce. V večini so globokoverni ljudje. Pri vsaki nedeljski maši jih veliko pristopi k obhajilu. Prav to dejstvo daje veliko upanje. Odnos

Župnik E. Dolinar (desno) s kaplanom J. Kramerjem

do duhovnika je tovariški; radi mu priskočijo v pomoč. Ves napor dušnih pastirjev bo v prihodnje moral biti posvečen mladim družinam, ki si ustvarjajo nova 'gnezdca', in v skrbi za to puščajo ob strani versko življenje in vključevanje v župnijsko skupnost.« Tako župnik Dolinar.

TOMIŠELJ

Tomišelj — Cerkev z dvema zvonikoma je ob lepem vremenu videti tam na koncu ljubljanskega barja, na podnožju predkriškega hribovja. To je farna in romarska cerkev rožnovenske božje Matere v Tomišlju. Ta cerkev je bila zgrajena pred nekaj več kot 250 leti. Skoraj 200 let je bila del obsežne izanske fare. Samostojna je postala 1904. Zajemata vasi: Tomišelj, Brest, Strahomer, Podkraj in Vrbljenje.

Ljudi je okrog 780, od teh je kristjanov 720, ob nedeljah prihaja k maši okrog 40 odstotkov. Šoloobveznih otrok je sto, k verouku prihaja 82; 43 otrok je letos prejelo zakrament birme, deset otrok pa prvo obhajilo.

Delavsko kmečke družine so tu. Treba je ohranяти službo, ne gre pa zanemarjati tudi delo na polju. Čez teden včasih ni dovolj časa za delo na polju, zato je treba kaj postoriti ob nedeljah, sploh pa ob praznikih čez teden. Od tod vedno manj smisla za nedeljo — Gospodov dan.

J. R.

ŽELIMLJE

Iskanje mističnega združenja z Bogom

Ko sem prišel v želimeljsko skupnost, sem začutil pokoncilsko vrenje, in v njem notranjo naravnost ter željo mladih po bogatih požirkih molitvenega združevanja z Bogom. Ta žeja po Bogu je toliko izrazitejša, kolikor močnejše je skupnostno bratsko življenje. Iskreno družinsko življenje poraja in zahteva molitev in molitev poraja in uresničuje pristno skupnost.

Mladi cenijo zlasti preprosto, lepo iz življenja izvirajočo in v mistično združenje posegajočo liturgijo. Odveč je tu pretirana naučenost, enako pa tudi stihij-ska ustvarjalnost... V naši skupnosti ima svoj prostor zlasti skrbno oblikovano besedno bogoslužje. Prošnja za umevanje skrivnosti, tiho in molitve vernikov so vedno v središču prizadevanja... Navdušilo nas je obnovljeno molitveno bogoslužje. Bogoslužni molitvenik (brevir) je v ponos fantom. Pogosto obhaja-

mo spokorno bogoslužje. Celotno besedilo z izpraševanjem vesti prejme vsak član skupnosti v roke; tako je »pregledovanje notranjih zadev« olajšano. Tudi tradicionalnih oblik pobožnosti ne zanemarjamo. Zdi se mi, da je najtežje vcepiti globoko osebno pobožnost. Prav tako je težko pripraviti mlade, da bi se skrbno prizadevali za stalno tudi zunanje urejeno bogoslužje.

V okvir šolskega sporeda spada tudi verouk. Sprejemajo ga kot nekaj samo po sebi umevnega. — Tudi v teh fantih valovi sedanjí svet; s problematiziranjem prehajajo v razumsko in duhovno kontemplacijo. — Pri nas je bolj kot doživljanje potrebna nekaka apologetika. Verske ustvarjalnosti prehajajo v njihovo izkustvo pri liturgiji. Pri verouku jih morajo sprejeti kot umna bit-

ja, kot bitja iz mesa in kosti. Ta apologetika kajpada ni obrambnega značaja, temveč je nekako preverjanje, razodevanje, soočenje. Vedno bolj moram iskati nove metode, najbolj resnične so tiste, po katerih je mlad človek postavljen v naravno okolje. — Sicer pa, težko je uresničevati prava verska srečanja v dnevih šolskih nalog. Mislim, da so najlepša vidna znamenja njihovega odziva na veroučne ure referati. Vsak ga napiše. Če to primerjam z »našimi časi«, je to nekaj velikega. Nekateri res veliko prestudirajo in tako se nehote versko oblikujejo. — Zelo radi imajo pogovor, zlasti po pomembnejših praznikih in dogodkih.

Stanko Hočvar,
vikar želimeljske
salezijanske skupnosti

V RAZPONU DELA IN MOLITVE

JASNE SMERI SO NAJBOLJ NEUMLJIVE

Spopadla sva se. Tako kot dva psa. Ko sva povsem onemogla, sva se tiho razšla. Še zdaj sva prijatelja. Kadar se srečava, me vpraša, če vem za kakšno garsonjero. Že celo leto jo išče. Potreboval bi jo zase in svojo bodočo ženo. Strojniku (potem je še menjal več fakultet) ni šlo v račun: čemu držite te fante tukaj, ta zaprtost, usuznjenost, zoženost. Kar je bilo možnih izrazov, vse se je zvrstilo v tistem pogovoru. Odkod jih je privlekel? Čemu se je vrgel v besedni boj? Odkod je jemal moči, da je lahko vse obsojal in dajal stvari na »pravo mesto«? Zvečer se mi je porodila misel, ki je bila spoznanje hkrati: Vsako obsojanje je hkrati razkrinkavanje lastne biti.

Lahko bi jim rekli: Tleči stenji svobode in zanosa. Skupnost mladih in odraslih, s polno mero prijateljskega razporeditja.

Želimeljski salezijanski skupnosti, osrednji izobraževalni ustanovi salezijanske družbe v Sloveniji, že eno leto ravna profesor Tone Košir, preteklo pa bo že kmalu deset let, kar živi in poučuje v želimeljski Verski srednji šoli. V duhovnika je bil posvečen pred desetimi leti. Zgodovina, Samoupravljanje, Marksizem, Sociologija — to so predmeti, ki jih Košir z osebno vnemo posreduje dijakom v Želimilju. Iskrena zavzetost za vsakega člana te skupnosti, pa je njegova nenadomestljiva krepost.

Veselilo te je dušnopastirsko delo.

Vedno. Tudi sedaj. Naša skupnost je posebna kategorija vernikov. Radi govorimo o specializiranem pastoralnem delu. O različnih oblikah. Eno izmed teh je delo za tiste, ki se pripravljajo za duhovniški poklic. To je delo z mladino. Torej tipično salezijansko. Okoliščine, v katerih ta mladina živi, so sprejemljive za neštete pastoralne iniciative. Res ne bodo vsi postali duhovniki, oziroma redovniki. Gotovo pa je — dosedanje izkušnje skoraj stodstotno potrjujejo — da bodo postali pošteni ljudje in dobri kristjani. V osnovi naše vzgojne naravnosti je geslo: Vzgajajmo poštene državljane in dobre kristjane.

Tako je delo te skupnosti ovrednoteno tudi v okviru naše širše socialistične družbe.

V to ne dvomim. Vendar ljudje brez vere nimajo posluha za tak

način življenja, čeprav ga mnogi zelo spoštujejo. Kako posameznik vrednoti to vzgojno delo, pa je odvisno od njegovih temeljnih pogledov na svet in življenje. Naš program vzgojnega dela je načrtan, kot sem omenil, prvi namen pa je vsekakor vzgoja za salezijanski stil krščanskega življenja.

To so zelo jasne smeri...

Najbolj jasne smeri pa so vedno tudi najbolj neumljive, tembolj za tiste, ki to življenje in delo motrijo le od zunaj. Za salezijansko družbo v Sloveniji pa je prav gotovo želimeljska ustanova osnovna celica. Če zanemarimo to, smo pristali na obliko samomora. Obsodili smo se sami. Cerkev je živo tkivo, ki izloča vsako škodljivo snov.

Fantje morajo že ob vpisu v Versko srednjo šolo vedeti, čemu so prišli.

V zadnjih šestih letih se vpisujejo fantje z dokaj jasnimi predstavami. Pred vpisom so že nekaj let imeli priložnost, da na duhovnih vajah spoznavajo salezijansko življenje, namen duhovnika v Cerkvi. Pred desetimi in več leti je bil velik vpis, tudi čez 30 v prvi razred. Osip je bil velik. Fantje niso imeli jasnih predstav o namenu vpisa. Duhovne vaje pa so lepa priprava, kjer fant spozna, ali ima poklic ali ga nima, mu ustreza ta način življenja ali pa ne.

Vpis ni dokončna odločitev?

Tu je težko govoriti o dokončni odločitvi. V drugem razredu dijakom jasneje predstavimo sale-

zijanski duhovniški poklic. Pomembno je fantovo razmišljanje o svoji prihodnosti ob vstopu v noviciat, v katerem neposredno spoznava salezijansko varianto krščanskega življenja. Tu pogloblja znanje o redovniškem poklicu, ker istega hkrati tudi živi. Spoznava ga doživljajsko. Po narejenih zaobljubah ob koncu noviciata, se v tretjem in četrtem razredu fant nekako povsem umiri in usmerja svoje moči v intenzivni študij in neposredno pripravo na maturo.

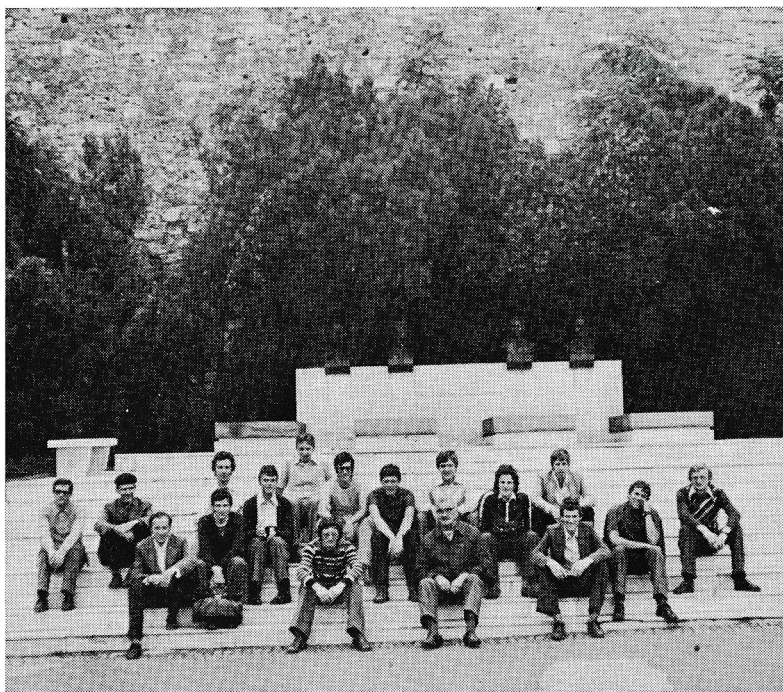
Bistvene človeške prvine pri mlademu rodu, ki vstopa v zavod?

V veliki večini so to fantje z lepimi človeškimi vrlinami. Tako se sploh ne soočamo z vprašanji kaznovanja. Ozračje je neprimerljivo boljše kot je bilo morda v začetnih letih. Čudovita odprtost jih je, s čutom za skupnost in prijateljstvo. Zato je zanje tudi samoumevno, da je predstojnik zanje brat, kolega, prijatelj. Temu ustrezno so se vzgojni prijem povsem spremenili. V prvih letih smo pač prenesli izkušnje iz lastne formacije. Bilo je zares preveč pravnega pojmovanja, togosti. Nova liturgija je prinesla več možnosti, kar je imelo močan vpliv na življenje skupnosti na sploh. Več pestrega družinskega življenja je bilo. Glasba, s katero se skoraj vsi ukvarjajo ob svojem rednem študiju, je prinesla pristno družinsko ozračje. Seznanili smo se tudi z načeli skupinske dinamike in kar se nam je zdelo primerno, še danes prakticiramo.

Oblika »zaprtega semenišča« v našem času ne prinaša sadov.

Očitki zaprtosti bi vsaj za nas bili povsem neosnovani. Cerkveni dokumenti ravno poudarjajo primerno odprtost in možnost normalnega čustvenega dozorevanja, ne da bi pri tem seveda bila prizadeta priprava za ustrezen lik duhovnika-redovnika. Dovolj je normalnih stikov z domačo družino. Domači prihajajo v zavod, fantje ob praznikih gredo med svoje. Spet se v višjih razredih fantje vključujejo v pastoralno delo sosednjih župnij, pomagajo pri duhovnih vajah za ministrante. Da bi pa prirejali kakšno umetna srečanja, nam še na misel ne pride. Vzgoja k odprtosti mora izhajati iz neke konkretne dejavnosti.

Zelo bi se pa motil tisti, ki bi hotel naši šoli dajati etiketo ideološke zaprtosti. Razpon ideološke odprtosti je veliko večji, kot si lahko predstavljamo. Pouk je organiziran po strogo šolskem načinu. Naši dijaki študirajo iz učbenikov, ki jih uporabljajo tudi na državnih gimnazijah. Ničesar jim ne skrivamo; kar spoznavajo

Naši semenišniki na Kalemegdanu pri Beogradu

njihovi vrstniki na državnih šolah, to spoznavajo tudi oni, krščanski pogledi pa in vzgoja jim daje le še dodatna obzorja. Dovolj možnosti je ob vsem tem, da si ustvarijo osebno mnenje, da se oblikujejo samostojno.

Tleči stenji svobode in zanosa? V to več ne dvomim. Povsem jasne smeri imajo. Kdor »ima po-

sluh za vero«, je povsem dovoljen za te smeri. Tudi tisti, ki gredo iz te šole drugo pot, ostanejo v duhovni povezanosti z vsemi. Od lanskim novomašnikov je bilo 15, ki so daljši ali krajši čas prebili v želimeljski verski šoli; od teh je bilo devet salezijanskih in 6 škofijskih duhovnikov.

Jani Ravenko

VEDER ČLOVEK JE MOJSTER SVOJE DUŠE — SHAKESPEARE

Glasba v našem zavodu daje posebno pestrost našemu življenju, prinaša iskreno domačnost in poživilja naše liturgične shode. Poseben pomen dajemo cerkveni ljudski pesmi, saj je v njej zbrano duhovno bogastvo našega naroda.

Posamezne prireditve in tudi bogoslužna srečanja občasno poživimo tudi s sodobnejšo glasbo in glasbenimi instrumenti. Novinci so letos s svojim glasbenim programom gostovali pri različnih župnijskih občestvih in srečanjih. Mnoge kulturne prireditve v našem zavodu so povezane z glasbo. V letošnjem letu so mladi sobratje izvedli lep glasbeni večer ob svetopisemskem besedilu, večer koroških narodnih pesmi, opereto Ribič Marko, števil-

ne prireditve ob praznovanjih ali gostovanjih.

Tudi dramski nastopi imajo pomembno mesto v salezijanski hiši. Lepi in doživljajski so bili večeri ob kresu, ob raznih godovanjih in drugih priložnostih.

Skoraj vsak dijak čez leto vadi kakšen instrument. Za pouk in vajo na instrumente prihaja iz Ljubljane kar pet instruktorjev. Od vseh instrumentov ima prednost pouk harmonija, klavirja ali orgel. Igranje na te instrumente je skoraj obveznost. Vsak pa si lahko izbere še eno drugo glasbilo, do katerega čuti veselje. Lepo napredujejo kitaristi.

Glasba in petje je izraz veselih fantov, osebne sreče, zato tem lažje, kot vabi psalmist, ves kolektiv hvali Gospoda s himnami in slavošpevi.

Anton Lipar,
duhovnik vzgojitelj

DON BOSKOVO

vzgojno poslanstvo

VZGOJA V DRUŽINI ZA VEROVANJE

Izkušnja Boga

Otrok pride k pameti, se pravi, da začne uporabljati svoj razum, pri sedmih letih. Za tiste, ki imajo vero za »pristanek razuma od Boga razodetim resnicam«, bi se verska vzgoja ali vzgoja za verovanje začela šele po sedmem letu.

Toda globinska psihologija in zlasti še Sigmund Freud je dokazal, da so prav predšolska leta in zlasti še čas, ko otrok preživi predvsem s svojo materjo, to so prva štiri leta življenja, odločilna za otrokovo verovanje. V predšolski dobi pa otrok še zdaleč ni sposoben, da bi uporabljal svoj razum. Zato moramo vzgojo za vero nasloniti ne na razum temveč na izkušnjo.

Kaj je izkušnja?

Otrok spoznava z zunanjimi čuti — vidom, sluhom, okusom, vonjem, tipom — in z notranjimi čuti — domišljijo in spominom. Vsako spoznanje predmeta, npr. jabolka (vid: barva in oblika, sluh: ropot ob padcu, okus: sladko, okus po jabolku, vonj: aromatičen vonj jabolka, tip: gladko, okroglo, težko) daje otroku veliko število zelo prijetnih doživljajev. Ti doživljaji se potem v spominu in domišljiji povezujejo v nove spoznavne enote, ki otroku ob vsakem spominjanju ali predstavljanju jabolka prikličejo prijetne občutke, ki jih je imel, ko je gledal, jedel, vonjal in tipal jabolko.

Otrok je v svojem kratkem življenju imel »izkustvo« z mnogimi jabolki. Ko se je potem naučil jabolko poimenovati, je beseda »jabolko« v njem zbudila vse izkušnje, ki jih je imel z jabolki. Ker so bile te izkušnje prijetne, si otrok vedno želi jabolka in se jabolka veseli.

Poleg veselih in srečnih izkušenj imamo tudi bridke in žalostne izkušnje. Tako ima npr. otrok bridke in žalostne izkušnje z ognjem. Ogenj ga sicer s svojo toploto in svetlobo privlačuje, ker pa ne zna ravnati z ognjem, se opeče, se pravi, da ima boleče občutke in slabe izkušnje. Ko sliši besedo »ogenj«, ga nekaj prevzame, da je sicer lepo, vendar mu povzroča bolečino. Otrok ima slabo izkušnjo z ognjem.

Sreča ali nesreča otroka je v tem, da si pridobi čim več izkušenj o predmetih, ki mu vzbujajo prijetne in vesele izkušnje in čim manj predmetov z neprijetnimi izkušnjami.

Prijetne izkušnje o Bogu

Otrok spoznava tudi Boga. Saj otroci slišijo starše govoriti o Bogu. Veliko in važno vprašanje je, v kakih okoliščinah otroci slišijo govoriti o Bogu. Ima otrok prijetne, dobre, ugodne izkušnje z Bogom ali so njegove izkušnje z Bogom neprijetne, uničujoče in slabe? Lahko rečemo, da je prav v teh izkušnjah osnova otrokovega odnosa do Boga in s tem osnova njegovega verovanja in njegove religioznosti.

Otrok doživlja celo vrsto prijetnih izkustev. Prvič je čokolado. Čokolada mu zelo ugaja. Sedaj mora mamica otroku pomagati, da bo povezal ugodno občutje ob čokoladi z dobroto nebeškega Očeta, ki je mislil na

Petrčka in tudi zanj ustvaril vse, iz česar delajo čokolado. Prav tako otrok silno rad liže sladkor. Pri tem čuti izredno ugodje. Zopet mora mamica povezati izkustvo prijetnega ob lizanju sladkorja z začetnikom, bodisi sladkornega trsa, bodisi s sladkorno peso, z Bogom, ki je kot stvarnik sveta in vsega, kar je na svetu, te dobre stvari pripravil za veselje svojih otrok.

Otrok silno uživa pri spoznanju lepote narave: sončni vzhod ali zahod, jablana v cvetju, žrebiček ali teliček ob svoji materi, s soncem obsijane zasnežene gore itd. Ko je doživljanje in ugodje največje, mora biti misel na Boga najbližja.

To ni nikako pretiravanje: Bog je za nas kristjane stvarnik vsega, kar je na svetu. Bog je vse ustvaril iz ljubezni do človeka. Bog je tudi ustvaril človeka — otroka tako, da je sposoben, da prijetno doživlja toliko in toliko reči in dogodkov. Krščanska mati in oče se zavedata, da je vse dobro, lepo, plemenito itd. od Boga in da Bog želi, da bi se ob vsem dobrem, lepem, plemenitem itd. znali ustrezno veseliti.

Bog ni nikako strašilo

Janzenistična miselnost je kristjanom pokvarila pravilni »okus« o Bogu: zopet in zopet so Boga predstavljali kot strogega sodnika, ki išče v človeškem življenju predvsem tisto, kar je slabo. Vse, kar bi naj Bog našel slabega v človeškem življenju, bi potem strogo kaznoval s peklom. To je čisto izmaličena in samo delno resnična podoba Boga. Tak Bog je strašilo za uboge otroke, ki niso nikdar spoznali dobrega in ljubeznivega Boga.

Nikdar ne smemo otrokom prikazovati Boga kot strašilo in nadomestilo za našo vzgojno neusposobljenost: če jaz — mati ali oče — ne morem od otroka doseči to, kar bi rad, potem pokličem na pomoč Boga in naj potem on otroka kaznuje za njegovo napačno vedenje. Toda otrok se slabo vede zato, ker mati ali oče ne znata pravilno ravnati z otrokom. In ker se otrok zaradi nepravilnega vzgojnega ravnanja slabo vede, naj bi to slabo vedenje popravil Bog. To je čisto napačno ravnanje.

Bog je iz ljubezni vse ustvaril in ima otroka rad. To dejstvo je treba otroku dopovedati in mu posredovati izkustvo njegove ljubezni.

Valter Dermota

V RISU SOLIDARNOSTNIH NAPOROV

Kar se je posrečilo prof. Stanetu Okornu, to se že zlepa ni nikomur. Združuje profesorsko službo v želimeljski gimnaziji z župnijskim delom. Kako je to mogoče? Ne vem. Očitno gre, že celo desetletje gre. Povrh pa je ob prostem času vedno dobre volje. Rad ima čebele, harmoniko in nasade jabolk in hrušk, ki so

letos navrgli prve lepe sadove. Ob župnijskem delu je tudi ravnatelj Verske srednje šole. Ko grem mimo njega, mu vržem naslov, on pa odlepi to etiketo s kratkim: »Pusti direktorja pri miru, saj smo ob teh nekaj dijakih vsi le 'vitezi okrogle mize', kjer vsak zase nosi popolno odgovornost.«

Župnija mu ne dela težav. »Želimeljska župnija je številčno majhna, saj šteje komaj nekaj nad 400 prebivalcev; od teh je nedeljskih vernikov le nekaj pod 200. Vasi in zaselki so raztreseni daleč po gričih nad Želimeljsko dolino. Majhna čreda smo, pa vendar iskreno povezani v eno družino. Zavest pripadnosti župniji je živa tudi v tistih, ki morda ne obiskujejo tako redno nedeljske maše. Vsi radi priskočijo na pomoč pri delu, ko obnovljamo kaj župnijske cerkev. Lansko leto je pri obnovitvenih delih sodelovalo kakšen dan tudi nad dvajset želimeljčanov.«

Na kompleksu, kjer so nekoč nastajali Finžgarjevi junaki za ro-

man Pod svobodnim soncem, je sedaj ubrana arhitektonska enota šole, cerkve in zavoda. Kolektiv tega zavoda je versko in kulturno spet s krajani.

»Župnijo upravlja nekako kolektivno ves salezijanski zavod, oziroma profesorji in dijaki Verske srednje šole. Duhovniki pomagajo pri verouku, pridiganju, spovedovanju, sobrat pomočnik je hkrati cerkovnik; ta zvoni, krasi cerkev, dijaki pomagajo čistiti cerkev, skrbijo za ministrante, razmnožujejo po potrebi note, orglajo na koru, vodijo pevske vaje in podobno. Na tak način lahko večji del svojega časa posvetim poučevanju na naši gimnaziji.«

Verouk poteka nemoteno. Otroci prihajajo kljub oddaljenosti skoraj stoodstotno. Vendar je tudi ta kraj ujet v tempo časa in prostora, v katerem živimo. Večina gospodarjev je zaposlenih. Po službi je treba oskrbeti posestvo, nahriniti živino in garati do trde noči.

»Bila bi res prava žrtev, če bi kdo ob tem delu še utegnil priti na kak sestanek ali duhovno obnovo v farno cerkev. Ob misijonu pa so vsi začutili, da mora delo nekoliko počivati, zato so polnoštevilno prihajali v cerkev. So pa še drugi problemi. Precej je kmetij, ki so brez gospodinj. Z druge strani pa so tudi dekleta v zreli dobi še neporočena. Zdi se, da kmečko delo izgublja tisto simpatijo, s katero so naši dedje ustvarili, kar imamo.«

Vsaka župnija, naj bo še tako majhna, potrebuje celega človeka. Solidarnostni napor celotnega kolektiva pa vendarle prinesejo pestrost v življenje farnega občestva. Tako je mogoče biti tudi profesor in ravnatelj Verske srednje šole. Tu pa se z redovalnico v roki ta simpatičen dečko včasih utegne spremeniti v strah, ki ga odčitavaš na obrazih tistih za šolskimi klopmi.

»Moja pomembna naloga je usklajevati učni načrt z načrti državnih gimnazij, kjer dijaki ob koncu šolskega leta delajo izpite. Tu se veliko spreminja. Na različnih gimnazijah obravnavajo učni načrt po različnih metodah in z različnimi poudarki. To je treba neprestano spreminjati, da ob koncu šolskega leta ni neprijetnih presenečenj in zapletov.«

Šola ima namen pripraviti dijake za študij na teološki fakulteti ali katerikoli drugi fakulteti.

»Naš program zato obsega državni program z vsemi predmeti. Posebej imamo tudi verouk kot osnovo za teološko izobrazbo, ki naj utemeljuje vero mladih kandidatov za duhovniški poklic. Mnogo naših dosedanjih dijakov se je odločilo za drugo pot. Znašli so se kot enakovredni člani človeške družbe, ki lahko gredo v korak s kolegi iz drugih državnih gimnazij. Radi se vračajo med nas in so nam hvaležni za vzgojo in izobrazbo, ki so jo pri nas prejeli. Lansko leto so bile prve nove maše dijakov, ki so maturirali na naši šoli. Ni nam žal, če so se nekateri naši dijaki odločili za poklic svetnega duhovnika v ljubljanski, koprski ali mariborski škofiji. Don Bosko je sam rekel, da se je treba vključiti v prizadevanje krajevnih Cerkva za zadostno število duhovniških in redovniških poklicev.«

Jani Ravenko

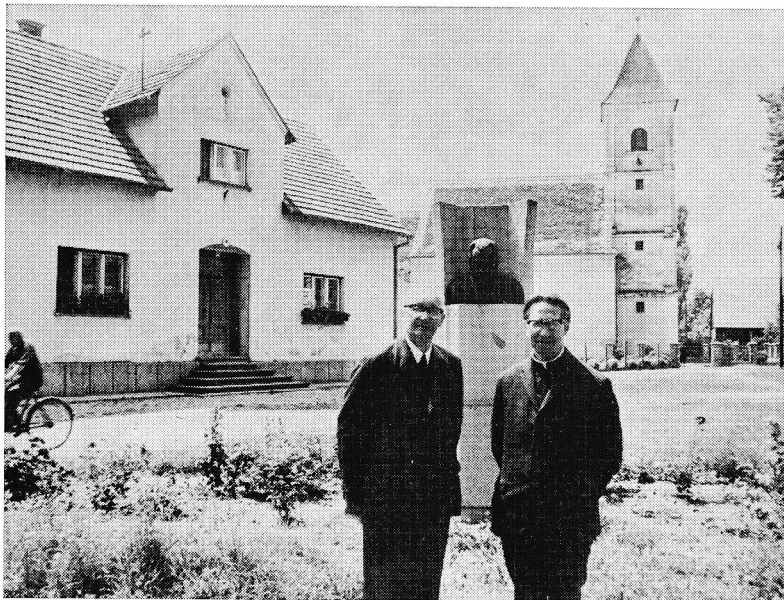
VERŽEJ

Veržej — O Veržeju lahko mla-
di le sanjamo, o tistem namreč,
kar o njem slišiš od starejših so-
bratov. Bilo je razgibano življe-
nje, versko in kulturno. Tam so
klila semena duhovnih poklicev,
tja so prihajali ljudje od blizu in
daleč in bili priče razgibanega
salezijanskega življenja.

Dne 27. oktobra 1912 je bil slo-
vesno blagoslovljen zavod Mari-
janišče in predan v oskrbo sale-
zijancem. Delo se je začelo.

»Marijanišče je razgibalo celo
Mursko polje. Njegov vpliv je se-
gel tudi v Prekmurje in v Sloven-
ske gorice. Ljudje so trumoma
prihajali v marijansko kapelo Ma-
tere dobrega sveta, opravili spo-
ved, prejemali obhajilo. V advent-
tu in postu je štiri, pet duhovni-
kov po ves dan spovedovalo.
V zavodu je bila gimnazija s šolo
za redovne poklice. Ob nedeljah
in praznikih se je v oratoriju ali
mladinskem domu zbirala mladi-
na, predvsem iz Veržeja in oko-
lice.

Namen je bil versko usmerjati
mladino in pomagati, da iz mla-
dih postanejo dobri ljudje in do-
bri kristjani. Za praznik Marije
Pomočnice so z vseh strani priha-

jale cele procesije s svojimi du-
hovniki na čelu. Ves praznik je
bil veličastno slavlje Marije Po-
močnice. Salezijanci so prevzeli
tudi tukajšnjo župnijo. Predvsem
so si prizadevali, da župnijo
dvignejo iz verskega mrtvila in jo
zopet povežejo v duhovno skup-
nost. Zato so posvečali posebno
skrb mladini, prejemanju svetih
zakramentov, verskemu tisku in
cerkvi. Vse to lepo obetajoče
delo in življenje je uničila oku-
pacija leta 1941. Vse duhovnike

v zavodu in tudi župnijskega
upravitelja Antona Klemenška so
naložili na kamione in odpeljali
v izgnanstvo. Zavod Marijanišče
je postal »Klosterbetrieb.« (Stopi-
nje 1977)

Sedaj se v Veržeju ukvarja z
dušnopastirskim delom Martin
Maroša. Okrog 150 malih Veržen-
cev je prihajalo k verouku od 160
šoloobveznih, župljanov je 840,
k maši pride 450. Od tod štirje
duhovniki, dva škofijska in dva
salezijanca.

KAPELA

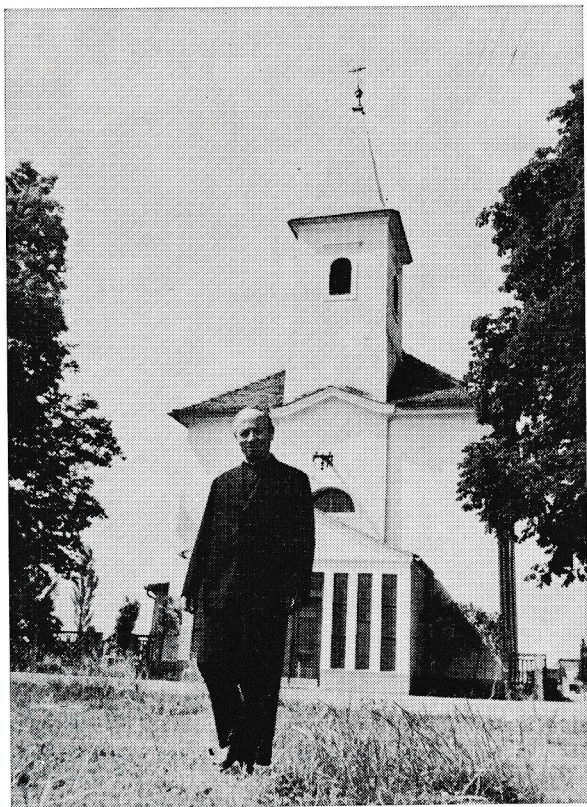
Kapela — Na valovitem gri-
čevju v bližini radenskih izvirov
mineralne vode se na Kapelskem
vrhu dviga cerkev Marije Magda-

lene. Izletniki radi pridejo na ta
vrh; če je lepo vreme, zajame
bistro oko ravno Prekmurje in
naokrog 45 cerkva. Župnijska cer-
kev je zgrajena leta 1824, posve-
čena pa 1835.

Prvi salezijanski župnijski upra-
vitelj je bil na Kapeli Franc Vo-
grinčič; to je bilo leta 1949. Se-
danji župnijski upravitelj Jožef
Lebar je šesti po vrsti, s kapla-
nom Avguštinom Horvatom in An-
tonom Maučecem ureja verouk,
mašo, pogrebe, krste, obhajila
med 2000 prebivalci tega kraja.
K birmi so v letu 1975 pripustili
kapelski dušni pastirji 347 otrok,
o resnicah vere pa govorili čez
leto 566. veroukarjem. Tudi k sre-
čanjem pošolske mladine se je
kdaj zbralo tudi do 45 fantov in
deklet. Povprečno obiskuje to
farno cerkev 850 ljudi.

Trije prekmurski fantje, ki skr-
bijo za kapelske duše, si mežna-
rijo sami, tudi gospodinjstvo si
urejajo sami, organist pride le
občasno.

DOKLEŽOVJE

Dokležovje — V starejših beltinginskih matičnih knjigah in v šematizmi sombotelske škofije se vas imenuje Deklesin. Od turniške župnije so se Beltinci oddelili skupaj z Dokležovjem. Pred sedanjo je bila lesena cerkva posvečena Janezu Krstniku, sedanja je grajena med leti 1844 in 1846. Zavetnik je sveti štefan kralj. Samostojna župnija je postala leta 1944.

Ko so leta 1912 v sosednji Veržej čez Muro prišli salezijanci, so Dokležovčani radi zahajali v salezijanski zavod Marjanišče.

»Veržejski salezijanski zavod je prebivalcem Dokležovja zelo veliko nudil in dal, tako v prosvetno-kulturnem pogledu (predavanja, prireditve, oder) in še bolj v verskem oziru (razne tridnevnice, duhovne vaje, misijoni). Ob tem se je tudi njihova narodna zavest poživljala. To mnogotero in bogato sožitje je pretrgala druga svetovna vojna leta 1941« (župnijska kronika, župnik Ivan Koren).

Od leta 1970 je v Dokležovju župnijski upravitelj Martin Jurčak.

Versko življenje je še dokaj živahno. Na območju dokležovske župnije živi 840 ljudi, od katerih se nedeljske maše redno udeležijo 540 faranov. Veliko je naročenih na verski tisk (Družin je 140, Ognjišč 60, Mavric 55). K pošolskim veroučnim srečanjem je prihajalo nad 40 fantov in deklet, tečaja za zaročence se je udeležilo 40; vrstili so se tudi drugi tečaji (za družine, mlade zakonce...). Birmancev je bilo 90, osnovnošolskega verouka se je udeleževalo 140 otrok. Župnija je dala sedem duhovnikov (2 škofijska, 5 salezijancev — sedaj so še trije salezijanci); trije fantje so pripravniki v Želimilju.

Martin Jurčak je ravnatelj pomurske salezijanske skupnosti (Veržej in Kapela), na vsake tri tedne se zberejo k mesečni duhovni obnovi, redno pa ob salezijanskih praznikih.

»Lepo je v naši pomurski skupnosti. Ni mi dolgčas po Ljubljani, čeprav sem tam preživel 30 let. Ne čutim se odmaknjenega, odrezanega. Vedno sem rad šel, kamor me je klicala božja previdnost!« (Jurčak)

DOBRNA

Dobrna — Gručasta vas v prijazni dolini ob sotočju Dobrnice in topliškega potoka na južnem podnožju Paškega Kozjaka. Na severni strani vasi je zdravilišče s hotelom, zdraviliškim domom, vilami in parkom. Pod skalnatim rtom tik sotočja Dobrnice in Topliškega potoka je Marijina cerkev; nekoč se je imenovala Marija na jezeru. Cerkev se prvič omenja 1567, sedanja je iz leta 1885. Leta 1628 je Dobrna sedež vikariata.

Župnija obsega danes poleg Dobrne še sedem vasi. Prvi salezijanski župnijski upravitelj je bil tu Jože Kostanjevec (1954). Za njim je prišel pokojni Ivan Špec, sedanji župnik Ivan Bakan pa je župnijski upravitelj že 12 let. Vseh ljudi v Dobrni z okolico je približno 2050. Gostov v zdravilišču je pozimi 300 do 400, poleti pa 500 do 600. Letos je bilo okrog 235 šoloobveznih otrok, od teh je k verouku redno prihajalo nekaj čez 200, tudi pošolskih veroučnih srečanj se je udeleževalo okoli 20.

»Za dušnega pastirja je najtežje gledati, kako ni poskrbljeno za mladino. Sam sem in si ne morem pomagati. Doslej sem imel nedeljskega kaplana, ki je skušal najti stik z mladino. Svoj čas posvečam verouku, da bi obiskoval mlade družine, za to ni dovolj časa. Hudo mi je, ker ne morem storiti kaj več zlasti med mladino.« (župnik Bakan)

SV. JOŠT NA KOZJAKU

Sveti Jošt na Kozjaku — Ko-maj sto let bo, kar je zgrajena cerkev sv. Jošta. Na istem mestu je bila prej gotška cerkvica. Župnišče pa je staro, z debelimi nakrhanimi zidovi. Na špihu nad cerkvijo je nadmorska višina 1170 metrov, pri cerkvi ca. 1065. Iz velenjske strani pelje proti vrhu makadamska cesta — do planinskega doma; od tu do cerkve je dobrih deset minut peš hoje; približno toliko tudi z župnikovim traktorjem.

Blizu šeststo ljudi živi na tem župnijskem področju. S cerkvijo pride v stik (krst, birma, poroka, pogreb, obisk maše) okrog 400 ljudi. Mnogim je bližje k maši kam drugam, le ob večjih praznikih pridejo v svojo župnijsko cerkev.

Dušni pastir Tone Krnc se je znašel v tem gorskem svetu. Pridelat mora kaj sam, da lahko preživi sebe in gospodinjo. S svojimi farani je uredil pokopališče, ki je bilo zelo zanemarljivo. Tudi občina je prispevala, večino pa farani sami. Naravnost umetniška poteza župnika je spomenik, ki je resnično vreden ogleda. Zbral je vse razbite, bolj ali manj, križe, marmornate spomenike, izkopal jih je iz zemlje (saj je bilo pokopališče podobno pravemu smetišču) in jih vse zabetoniral v geometrično oblikovan, nekaj metrov velik stolp. Na vrhu je križ, nekoliko nižje zvon. Rešil je tako sto in še več let stare nagrobne spomenike, križe in jih vse pietetno uredil v en sam sporočilen spomenik.

RADENCI

Radenci — »Na dan, ko vesoljna Cerkev praznuje god sv. Cirila in Metoda, 14. februarja 1977, je mariborski škof dr. Maksimilijan Držek podpisal ustanovno listino za novo župnijo v Radencih. Župnijo je posvetil Cirilu in Metodu.« Župnijo začasno vodijo salezijanski pastoralni delavci iz Kapele pod vodstvom župnijskega upravitelja Jožeta Lebarja.

»Naselje Radenci se naglo širi, predvsem zaradi zdravilišča in turizma, zato je velika večina vernikov iz krajev Radenci, Boračeva, Rihtarovci, Štratovci in Turjanci izrazilo željo, da se zanje ustanovi nova žuonija.«

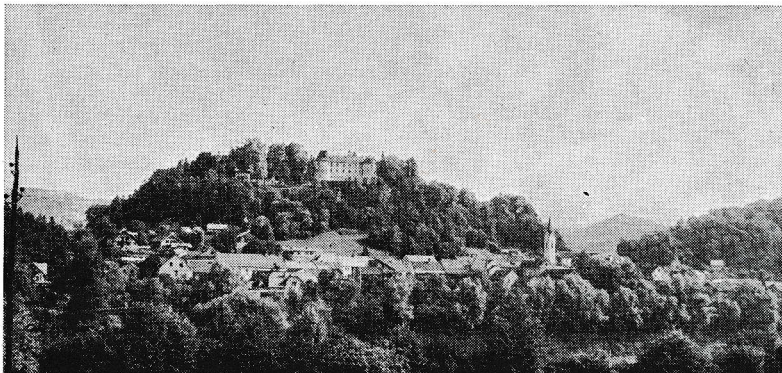
»Radenska župnija ima ustanovno listino, ne pa tudi lastnega bogoslužnega prostora, veroučnih prostorov in župnijskega doma... Na ozemlju, kjer so neizčrpne zaloge mineralne vode, je sedaj nova župnija, novo duhovno žarišče bodo morali ustvariti verniki skupaj s svojimi dušnimi pastirji. Ali bo tudi to duhovno žarišče postalo tako živo in zdravilno za naš čas kot mineralna voda s 'tremi srci'?« (Družina, 6. marca 1977)

SEVNICA

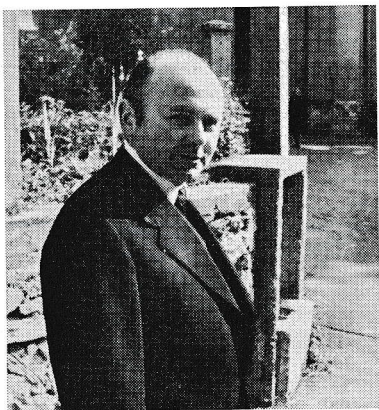
Sevnica — Razpotegnjeno mestno naselje na levem bregu Save v dolini, od koder sega v pobočja sosednjih vzpetin. Na glavnem trgu je župna cerkev sv. Miklavža. To je triladijska neoromanska stavba iz 1862. Vrh grajskega hriba stoji stari sevniški grad — trdnjavske poslopje, v katerem je bil sedež sevn-

škega urada; datira v 14. stoletje.

V župniji je poleg glavne cerkve še 13 podružnic. Cerkev sv. Florijana ob Florjanskem grabnu se omenja 1443. Prebivalci sevniške župnije so polkmetje in delavci, zaposleni v domači industriji v Krškem in Zidanem mostu.

Na območju sevniške župnije živi okrog 6000 ljudi, šoloobveznih otrok je okrog 800, od katerih prihaja k verouku 615 otrok; tudi pošolska mladina se udeležuje veroučnih srečanj skozi vse leto v dveh skupinah. Župnijski svet ima 20 članov; cerkvenih ključarjev je trideset. V preteklem letu je bilo v Sevnici 86 prvoobhajancev. Vsako nedeljo je šest maš.

Sevniški dušni pastirji upravljajo tudi župnijo Zabukovje, kjer je okrog 800 ljudi, od katerih pa le polovica obiskuje nedeljsko mašno daritev.

Sevniško župnijo upravljajo salezijanci od leta 1966. Prvi salezijanski župnijski upravitelj je bil Leopold Kaučič, za njim Janez Poprijan, Martin Maroša in sedaj Tone Hribernik. Kaplanuje Franc Slobodnik. Sedanji župnijski upravitelj Tone Hribernik je tudi ravnatelj tamkajšnje salezijanske skupnosti (Sevnice, Zabukovja, Razborja in Boštanj).

BOŠTANJ

Boštanj — Kronika pravi, da so leta 1917 pridelali v farovžu zelo veliko vina, da je sodov zmanjkalo. Prva svetovna vojna je cerkvi vzela zvonove, le enega so vojaki pustili na zvoniku. Ljudje so bili žalostni, okrasili so veliki zvon, ki so ga vojaki peljali stran.

Cerkev je veličastna. Stebri in oboki. Kaplan Janko Valjavec je poskrbel za slikarja iz Trbovelj.

Gručasto naselje se je strnilo deloma na visoki zgornji, deloma na nizki savski terasi. Sedanja cerkev je triladijska neoromanska bazilika. Pozidana je bila 1853 in posvečena 1957. V krstilnici je vzidan figuralni marmornat nagrobnik graščaka Viljema Lamberga iz leta 1574. Zunaj je nagrobnik baronice Ane Lichtenurn iz 1802, ki ima tudi slovenski napis. V zgodnjem srednjem veku

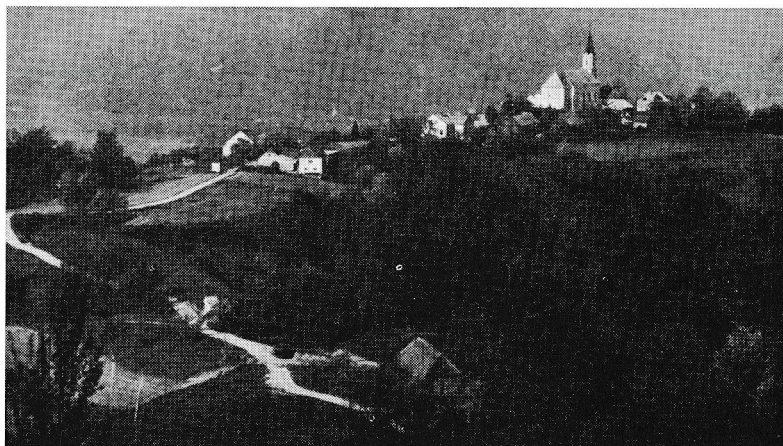
RAZBOR

Razbor — Župnija je ustanovljena okoli leta 1800. Takrat je imela nad tisoč prebivalcev; pred drugo svetovno vojno je bilo tu nad 1300 ljudi, danes jih je le še kakšnih 700. Po hribih je praznih okrog 30 hiš, nekatere že razpadajo; veliko je tudi takih domačij, kjer sta le dva stara človeka ali pa le eden. Nekaj nad 50 odstotkov ljudi, ki živijo na območju župnije, se ob nedeljah redno udeležuje mašne daritve; šoloobveznih otrok je 80, ki brez izjeme obiskujejo verouk vsaj do prvega obhajila ali do

birme. Med temi ljudmi pa je še veliko zanimanja za verski tisk, saj je na Družino naročenih nekaj nad sto, Ognjišče okrog 80...

Mladina je večinoma zaposlena v Lisci, Jutranjki, pri železnici in drugod. Dovzetni so za verouk, duhovne obnove in razna veroučna srečanja. Ljudje si zelo želijo stalnega duhovnika, ki bi bil med njimi, čeprav je verouk opravljen ves v soboto.

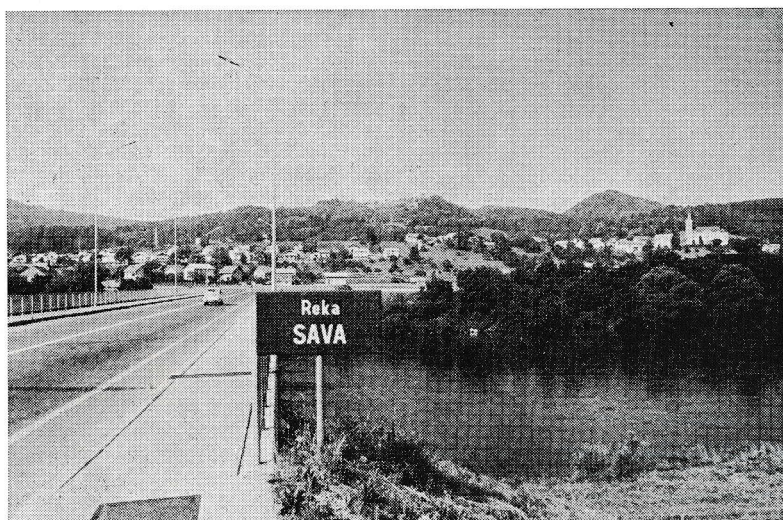
Župnijska cerkev je zgrajena 1867 in naslednje leto posvečena. Župnijo so salezijanci prevzeli 15. februarja 1965.

je Boštanj pripadal grofom Brežje-Seliškim, po 1043 ženskem samostanu v Krki na Koroškem, od 1872 krškim škofom.

Konec avgusta 1947 so prišli sem salezijanci. Dosedanji župniki: Pušnik, Zrim, Geld, Dolinar, Špan, Bogataj. Ljudi je sedaj 2609, nedeljnikov nekaj čez 400, šoloobveznih otrok 228, verouk obiskuje 170 otrok. V maju letos je bila birma — 90 birmancev.

Sem spada 17 vasi. Iz dokumenta kanonične vizitacije Boštanju: »...župnija je kmečko delavska... Nedeljnikov okoli 17 odstotkov... Krstov je veliko več kot pogrebov... Birmanih je bilo 115... Upravitelju salezijancu se za prizadevno in težko skrb za obsežno župnijo v gmotnem in duhovnem pogledu izreka iskrena zahvala. Naj na tej težavni postojanki vztraja.« Nadškof Jožef.

TISK V DON BOSKOVI SLUŽBI

Don Bosko in sredstva javnega obveščanja danes

Tisk je eno izmed sredstev javnega obveščanja. Pokazali smo, kako se je don Bosko posluževal tiska za svoje apostolsko delo. Kako je iz nič ustvaril podjetja za tisk milijonskih naklad knjig, revij in časopisov. Pri tem je sam izvršil glavno delo: bil je pisatelj, založnik in tiskar.

Če bi don Bosko živel danes, bi bil prav tako kakor vsi, navdušen o še mnogo večji učinkovitosti elektronskih obveščevalnih sredstev radia, televizije in kina. Brez dvoma bi don Bosko našel pot, način in postopek, da bi ta sredstva postavil v službo verske in moralne vzgoje mladine.

Pri tem bi gotovo najprej sam deloval kot pisatelj ali idejni zasnovatelj televizijskih, radijskih in kinematografskih del. Ker mu pri tem verjetno ne bi hoteli ali mogli pomagati, bi tudi sam prevzel izvedbo svojih zamisli v televizijski, kinematografski in radijski tehniki.

Mi smo don Boskove roke danes

Don Boska danes ni več. Živi pa njegov duh. V tem duhu hočemo kot salezijanski sodelavci in sodelavci nadaljevati njegovo delo. Tu stoji pred nami velika in konkretna naloga: nadaljevati z apostolatom tiska in se aktivno vključiti v proizvodnjo ostalih sredstev javnega obveščanja kot so radio, televizija in kino.

Vsaka radijska, televizijska in kino predstava ali oddaja se začne z besedilom ali tekstom. To besedilo lahko napiše zato usposobljen človek, ki ima zadosti moči in volje, da sede za mizo, se zbere in ostane pri delu tako dolgo, dokler ga ne dokonča. Nekateri menijo, da je za to treba izrednih darov. Verjetno je tudi v današnjem svetu, tudi med nami, mnogo ljudi, ki bi mogli pisati, pa zaradi lagodnosti in mogoče tudi zaradi lenobe ne primejo za pero. Tako zakopljajo ali zanemarijo talent, ki jim ga je Bog dal za izgradnjo Cerkve v današnjem času.

Za dobre reči se založniki kar tepejo in vsaka res uporabna ideja najde pri proizvajalcih modernih sredstev obveščanja svojega uporabnika. Treba je napisati in dati v roke tistim, ki imajo v rokah izvedbo. Če je reč sama na sebi dobra, bo gotovo povzročila dobre učinke. Ti se bodo pokazali tudi v verovanjskem in moralnem pogledu.

Valter Dermota

Don Boskovo poslanstvo

Don Bosko se je čutil poklicanega za versko in moralno vzgojo mladine na začetku industrijske dobe. Toda vera in morala sta v veliki meri odvisna od gmotnega ali ekonomskega položaja, v katerem se človek nahaja. Če je človek tako reven, da vse svoje duševne in telesne moči uporabi samo za iskanje vsakdanjega kruha in za to, s čimer se bo oblekel in kje bo prebil naslednjo noč, potem ne more misliti na višje dobrine kot so vera in morala. Zato je don Bosko hotel vsakemu gojencu poskrbeti tak uk in tako izobrazbo, da bi lahko, rešen prevelikih denarnih skrbi, živel normalno človeško življenje. Zato je don Bosko skušal vsakega gojenca spraviti do lastnega kruha.

Šele potem, ko je človek osvobojen od skrbi za neposredno borbo za življenje, je sposoben sprejemati duhovne pobude za boljše versko in moralno življenje. Vendar pa se dostikrat dogaja, da ljudi preskrbimo z vsem potrebnim za življenje, potem pa ne izrabimo tega ugodnega položaja za njihovo nadaljnje človeško izpopolnjevanje v verskem in moralnem življenju. Don Bosko je skušal svoje vzgojno delo dovršiti do konca: najprej spraviti mladega človeka do kruha in mu potem pomagati pri njegovem verovanjskem in moralnem napredovanju.

Don Bosko se posluži tiska

Eden izmed načinov, ki so jih imeli v preteklem stoletju na vo-

ljo, da bi prišli do širokih množic ljudi je bil tisk. Tisk danes spada k tako imenovanim sredstvom javnega obveščanja, kamor sodijo še radio, televizija in kino. Teh treh zadnjih oblik družbenega obveščanja za časa don Boska še ni bilo. Imel pa je tisk. Zato ga je do zadnjih možnosti izrabil za svoje vzgojne namene: versko in moralno vzgojo mladine, posebno najbolj zapuščene ter versko in moralno oblikovanje širokih ljudskih množic.

Založnik in pisatelj

Navadno pri tisku ločimo založnika, ki knjigo izda, in pisatelja, ki knjigo napiše. Ker je imel don Bosko čisto svojsko poslanstvo in ga ljudje njegovega časa niso razumeli, je moral postati istočasno pisatelj in založnik.

Kot pisatelj je don Bosko začel z izdajanjem živahno pisanih življenjepisov njegovih lastnih gojencev. Tako je mladim ljudem pokazal, da je mogoče v čisto navadnih okoliščinah življenja živeti verno in lepo. Nato je izdajal vzgojne romane, življenjepise svetnikov in šolske priročnike. Vse je sam napisal.

Istočasno je ustanovil svojo lastno tiskarno in založniško hišo. Na začetku so stroje gonili na roko in uporabljali tiskarski material iz druge roke. Tako se je začelo. Naklade so bile majhne, vendar so vse, kar so natisnili, tudi prodali. Tako so mogli s svojimi sredstvi iti naprej in preiti v velike moderne tiskarne in založniška podjetja z mednarodnim pomenom.

APOSTOLAT TISKA SLOVENSКИH SALEZIJANCEV

Po don Boskovem zgledu so slovenski salezijanci takoj prijeli tudi za pero, medtem ko so se ukvarjali s stoterimi problemi vzgoje svojih fantov.

Salezijanci so najprej začeli izdajati vestnik za svoje sotrudnike in dobrotnike, ki se je najprej imenoval 'Don Bosko' in so ga tiskali v turinski salezijanski tiskarni, ki jo je ustanovil Janez Bosko. Tedaj so vestnike vseh jezikov deželi, v katerih so delovali salezijanci, tiskali v Turinu. To je bilo leta 1904. Po prvi svetovni vojni so vestnik že tiskali v Ljubljani, nosil je ime 'Salezijanska poročila'. Tiskali so ga v Katoliški tiskarni, sedaj Tiskarna ljudske pravice, kjer se tiska Salezijanski vestnik tudi danes.

Za večji razmah tiska se je salezijancem po prvi svetovni vojni zdelo bolj ekonomsko ustanoviti lastno tiskarno. Prvo skromno tiskarno so blagoslovili na praznik Brezmadežne, 8. decembra 1922. Zadovoljili so se z najnujnejšim: tiskarski stroj Tigel, v katerega se je vdevalo z roko, stroj za krtačne odtise, nož za rezanje papirja na ročni pritisk, šivalni stroj in štiri omare črk za ročno stavo, to je bil ves inventar. Skromen je bil tudi prostor. Vse do leta 1936 je tiskarna delovala v gradu.

Smrt obrtnih šol leta 1936 je prinesla tiskarno novo življenje. Preselila se je iz gradu v pritlične prostore sedanje Angore. Še lepše prostore pa je tiskarna dobila v novi zgradbi, sedanjem dekliskem internatu, za cerkvijo, ki je bila zgrajena med vojno.

Razen tiskarne je grafična umetnost imela tudi lepo urejeno knjigovoznico in klišarno. S koncem druge svetovne vojne je bilo konec tudi salezijanske tiskarne na Rakovniku.

Prva knjižica, ki je zagledala beli dan izpod peresa salezijanca, je bila 'Don Bosko in salezijanske naprave'. To je bila informativna knjižica, ki jo je napisal eden prvih slovenskih salezijancev, Josip Mezè, leta 1902.

Druga knjižica je bila 'Zbirka molitev, katere opravljajo gojeniki salezijanskih zavodov pri službi božji', ki je izšla oktobra 1902.

Ob petdesetletnici proglasitve dogme o Marijinem brezmadežnem spočetju, je Josip Valjavec napisal knjižico 'Brezmadežna Devica', leta 1904.

Kmalu nato je Josip Valjavec napisal knjižico 'Skrivnost presv. Rešnjega Telesa', ki je doživela štiri izdaje. Toda ob prvi izdaji je naletela na hudo nasprotovanje duhovnikov, ker je priporočala pogosto prejetje obhajila, medtem ko še ni bilo takega priporočila iz Rima. Ko pa je Pij X. 20. decembra 1905 izdal odlok o tem, se je knjižica hitro širila in storila veliko dobrega.

Leta 1910 je izšel molitvenik 'Preskrbljeni mladenič', ki je prevod don Boskovega molitvenika.

Prva knjiga, ki jo je natisnila salezijanska tiskarna, je bila 'Sveti Frančišek Saleški', ki jo je napisal dr. Franc Walland, leta 1923. Od tega leta dalje je salezijanska tiskarna tiskala tudi Salezijanski vestnik, od leta 1929 pa še hrvaški Salezijanski vjesnik.

Razen raznih mladinskih verskih spisov, knjig za duhovno življenje, in življenjepisov, posebno salezijanskih svetniških likov, je bilo glavno versko pisateljsko delo salezijancev izdajanje brošuric pod skupnim naslovom 'Knjižice', ki so jih verniki hitro vzljubili in jih preprosto imenovali 'rakovniške knjižice'.

Kakor vsaka stvar v naravi, tako so tudi Knjižice zrasle kot komaj opazna priloga Salezijanskega vestnika pod naslovom Veri in omiki.

Ustanovitelj Knjižic je znameniti salezijanec dr. Franc Walland. Prvič so se pojavile kot samostojna zbirka 1. decembra 1933. Število naročnikov se je od 3 tisoč dvignilo počasi na 4 tisoč, med vojno pa so dosegle celo 10 tisoč naročnikov.

Do leta 1945 je izšlo 250 Knjižic s skupaj poldrugim milijon izvodov. Najbolj plodovit pisatelj Knjižic je bil dr. Franc Knific.

V današnji socialistični družbi se je verski tisk zadnja leta zelo razmahnil. Spet je začel izhajati Salezijanski vestnik, najprej pod naslovom Zvon Marije Pomočnice. Prva številka nosi datum 15. marec 1969. Stari naslov Salezijanski vestnik je glasilo salezijanske družine spet dobilo 31. januarja 1973. Urednik povojnega vestnika je dr. Stanis Kahne.

Tudi Knjižice so znova začele, najprej v Trstu, o božiču leta 1956, potem pa v Ljubljani, februarja 1967. Zasluge zanje ima salezijanec Franc Štuhec. Letos torej obhajajo rakovniške Knjižice de-

setletnico svojega novega življenja v Socialistični republiki Sloveniji. V tem času je izšlo 63 Knjižic s celotno naklado 1.214.000 izvodov, s povprečno naklado 15.000 izvodov na Knjižico.

Salezijanci izdajajo, prav tako na začetno pobudo Franca Štuheca, barvni stenski koledar pod imenom Marijanski koledar, ki je letos že osmi po vrsti.

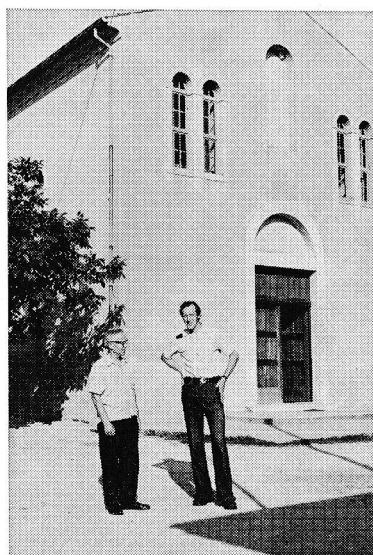
Med drugimi publikacijami salezijanske založbe 'Knjižice' je posebne omembe vredna premisljevalna knjiga 'V prijateljstvu z Bogom', ki jo je po italijanskem izvirniku prevedel skupaj s pokojnim Antonom Logarjem nekdanji urednik Salezijanskega vestnika in Knjižic Anton Vodè.

S tem seveda ni izčrpano delo Salezijanske družbe pri nas za apostolat verskega tiska. Zanj je zaslužen salezijanec Vinko Furlan in še posebno s serijo knjig o krščanski družini dr. Janez Jenko, na pedagoškem in katehetskem področju pa dr. Valter Dermota.

Posebnu poslanstvu verskega tiska pa je posvečen salezijanec Jože Zdravec, ki sodeluje pri uredništvu Družine.

stk

ŠKOFIJE

M. Maček in M. Lampe

CERKNICA

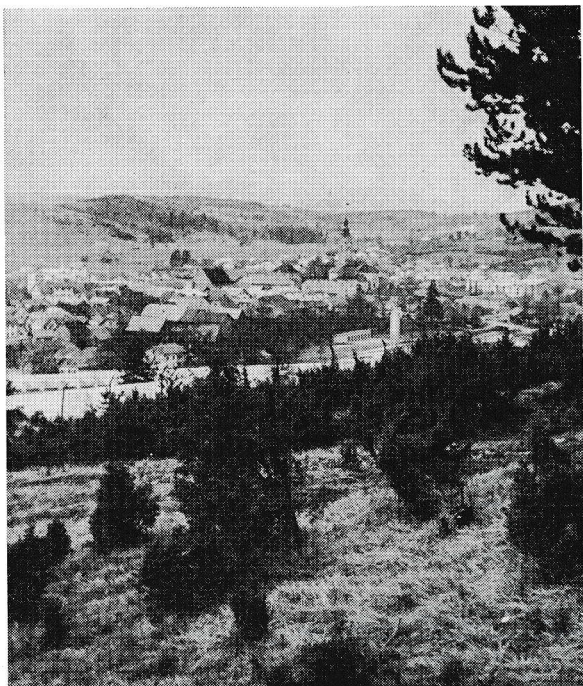
Cerknica — Ob ponikalnem jezeru in še daleč naokrog se razprostira župnija Cerknica. Stara župnija, ki je bila ustanovljena v 13. stoletju. Prvi župnik je omenjen leta 1261. Župnija je obširna. Ima osem podružnic. Se-

danja cerkev je bila zgrajena 1482. Na istem mestu je pred njo stala cerkev, ki je bila zgrajena v 9. stoletju. Salezijanci so prišli sem postopoma. Leta 1943 je sem prihajal kot nedeljski kaplan iz Ljubljane Franc Horvat, leta 1947 je Horvat postal prvi salezijanski župnijski upravitelj. Za njim so se vrstili Turšič, Jenko in sedaj Pungračar, ki tu župnikuje že deseto leto, peto leto pa je že tudi dekan.

Cerknica je mesto, ki postaja vedno bolj industrijsko pomemb-

no. Prebivalcev je vedno več, priseljujejo se iz sosednih hribovskih vasi. Vseh ljudi na področju cerkniške župnije je nad 4000, od teh je nedeljnikov okrog 1200, verouk jih obiskuje 420, pošolskih včasih tudi 40. Birmancev je bilo lansko leto 202. Od časa do časa je aktiviran župnijski svet, ki šteje 26 članov, ključarjev je 15.

»Dela je dovolj, tudi pastoralnih problemov — več kot zajcev, ki sem jih začel gojiti — za dobro voljo in razvedrilo.«

GRAHOVO

Grahovo — Gručasta vas ob vznožju Slivnice na obeh bregovih potoka Grahovščice v skrajnem kotu Cerkniškega polja. Na Griču so ostanki razvalin Starega gradu, pod katerim je baje zasuta jama z zakladom. Med vojno je bila cerkev porušena. Sedaj se verniki zbirajo v kapeli, ki je v prostorih župnišča. Na področju župnije živi okrog 1000 ljudi, od katerih le 300 prihaja k nedeljski maši. Vsako nedeljo je maša tudi v Žerovnici, kjer je na hribu lepa Marijina cerkev. Verouk obiskuje okrog sto otrok. Prvi salezijanski župnik v Grahovem je bil Franc Horvat (1971). Sedaj tu župnikuje Jože Peterlin.

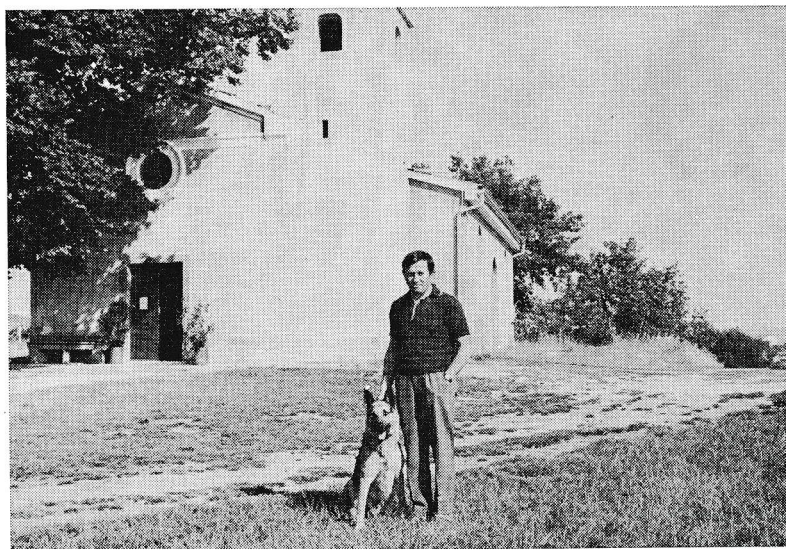

ANKARAN

Ankaran — To je razloženo naselje na južni obali Miljskega polotoka. Bližina morja in ugodna klima privablja domače in tuje turiste in bolehe. Tu so veliki kompleksni oddelki za notranje bolezni v sklopu splošne bolnice v Kopru. Področje Ankarana je bilo naseljeno že v rimski dobi. Verjetno se je nazivalo Ultra, to je za Koprčane kraj onstran morja. Leta 1072 je podelil tržaški škof benediktinskemu samostanu sv. Nikolaja na Lidu pri Benetkah okoli leta 900 zgrajeno cerkev. V Ankaranu je ta škof postavil tudi samostan sv. Nikolaja, ki je imel veliko stiskalnico za olje.

Ankaran ima danes 2800 ljudi, od teh jih obiskuje cerkev 200, verouk do 115. Župnijska cerkev je posvečena sv. Brigiti. Pred to cerkvijo je bila stara cerkev in samostan, cerkev je bila posvečena sv. Kolombanu. Od tega ni nič več, bilo je 150 m vstran od sedanje cerkve. Ta je zgrajena približno pred sto leti. Cerkev sv. Katarine ni uporabna, enako kapelice v obeh bolnicah.

Ce želite domačine povprašati po Kolombanu, jih raje vprašajte: Kje je Brida? Kolomban je uradno ime kraja, kjer je župnijska cerkev sv. Brigite. Sicer pa tudi Kolomban je le nekaj hiš, večji naselji sta Ankaran in Hrvatini. Zaselkov, ki jih obsega ta župnija, pa je čez deset (Norbedi, Bregeti, Purišima, Sodniki, Božiči,

Fajti, Premančan, Cerej, Lovran, Barižoni, Miloki, Kolombini...).

»Kraj, kjer župnikujem, je poln priseljencev iz vseh naših pokrajin, iz vseh republik in vseh mogočih ver. Tu so adventisti, baptisti, evangeličani, pravoslavni, muslimani, binkoštniki. Z vsemi sem prijatelj, le z jehovci sem nekoliko navzkriž — preveč vsiljivi so in — plitki. V bolnici obiskujem bolnike, ki se želijo z mano pogovoriti. Prinesem jim enkrat na teden obhajilo. Ob večjih praznikih prejme obhajilo tudi po 60. Prvoobhajancev je bilo letos 24, birmancev le štiri, 12 članov oblikuje župnijski svet, k pošolskim veroučnim srečanjem prihaja čez leto tudi do 30 fantov in deklet.«

UNEC

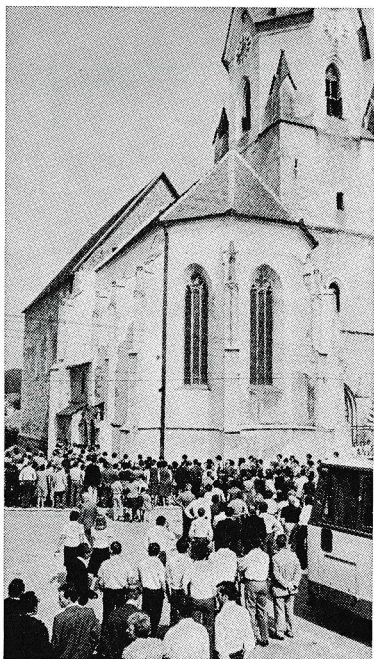
Unec — Strnjeno naselje ob cesti Planina—Rakek, ob vznožju hriba Orljek, ki je pokrit z borovim gozdičem. Župnijska cerkev sv. Martina je iz 17. stoletja; poslikal jo je akademski slikar Stane Kregar. Župnija je zelo stara, sedaj tu živi okrog tisoč ljudi. Župnijskemu upravitelju iz Rakeka je prvi sem prihajal iz Cerknice salezijanec Metlika, Stefan Kouter pa je sedaj v Uncu pravi župnijski upravitelj, ki tam tudi stanuje.

ŠENTRUPERT

Šentrupert — Strnjeno naselje na severnem robu Mirenske doline ob potoku Bistrici. V središču je cerkev sv. Ruperta, impozantna gotška stavba s sledovi taborskega obzidja, ki so ga porušili leta 1834. Visoka gotška okna v ladji v južni in severni steni so bila kasneje v spodnjem delu zazidana in spremenjena v strelne line. Sam kraj je zelo star, v virih se prvič omenja leta 1163, ko je najbrž že bil sedež prafare.

Župnija obsega 42 zaselkov, v katerih je osem podružniških cerkva in ena pokopališka kapela. Večina teh cerkva je umetnostno zgodovinskega pomena. Kako jih ohraniti? Kako preprečiti propadanje?

Prvi salezijanski župnijski upravitelj v Šentrupertu je bil Ivan Bakan, ki je tu župnikoval kar 23 let, za njim je bil deset let Ignac Kustec, sedanji Janez Vidic je tretje leto župnik, kaplanuje mu sobrat Vencelj Zdravec.

Na območju šentrupertske župnije živi trenutno 2635 ljudi, od teh se 1200 udeležuje nedeljske maše. Od 370 šoloobveznih otrok obiskuje verouk 336. Prvoobhajancev je bilo letos 37, birmancev 170. K pošolskim veroučnim srečanjem prihaja v dveh skupinah okrog 70 fantov in deklet.

Ob nedeljskih mašah uspešno nastopata dva zbor: cerkveni zbor odraslih pevcev (25) in mladinski zbor (nad 30 pevcev). Župnijski svet šteje 28 članov. Od tod je sedem duhovnikov, 15 redovnic, en bogoslovec, en klerik in tri pripravnice pri Hčerah Marije Pomočnice.

»Zelo mikavno in tudi smiselno se je zavzemati za mladino v župniji, pri nas pa poleg tega zelo skrbimo za bolnike in ostarele. Vsak prvi petek jih kaplan obišče do 30, enako tudi upokojeni dekan Flajnik, ki je hkrati velik spovednik naših župljanov. Šentrupertske družine so posebno v hribovitem delu župnije še zelo številne. Tradicionalna vernost pa se počasi krha in v mnogih primerih prinaša ločitev duhov; nekateri zapustijo Cerkev, drugi nihajo, le za božič in veliko noč spet vsi prestopijo cerkveni prag.«

(Vidic Janez)

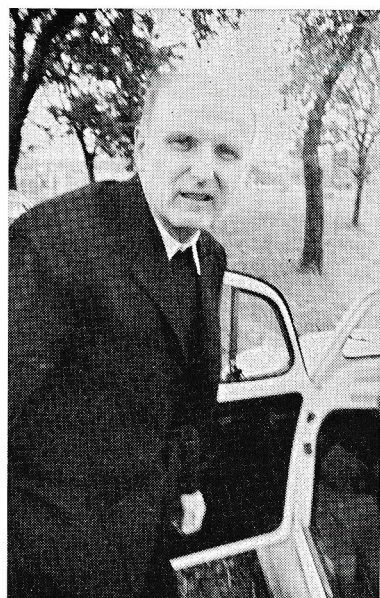
MOKRONOG

Mokronog — Trško naselje v Mokronoški kotlini, ki na eni strani prehaja v Mirensko dolino. Na zahodni strani je slikovita in razgledna Žalostna gora. Med skupinami hiš (Frenga, Škarpa, Kolonija, Šavrgasa) je župna cerkev sv. Tilna. Barokarizirana notranjost cerkve. Podobo sv. Tilna je naslikal Matej Langus. Marijina cerkev na Žalostni gori je baročna stavba z ravno zaključenim prezbiterijem in psevdogotskim stolpom. Pod cerkvijo je v breg položena arhitektura Svetih stopnic iz leta 1761. Bila je to božja pot, kamor so prihajali romarji od blizu in daleč. Zunaj Mokronoga je cerkev sv. Florijana — z arhitekturo 17. stoletja.

Rahlo razgibani svet je zvečine v njivah in travnikih.

Bil je močno naseljitveno jedro Slovencev. Od 1072 do 1616 je kraj pripadal krški škofiji. Kot kraj se Mokronog prvič omenja 1215, kot trg 1280. Nekoč je imel privilegije. Leta 1531 mu je administrator krške škofije in poznejši krški škof Anton potrdil dotedanje trške pravice do azila, lastno sodstvo, prost ribolov v potokih in rečici Mirni ob petkih in postnih dneh, svobodno volitev sodnika in pravico do njegove umestitve. Kraj je imel nekoč svoj pečat in grb, boso nogo.

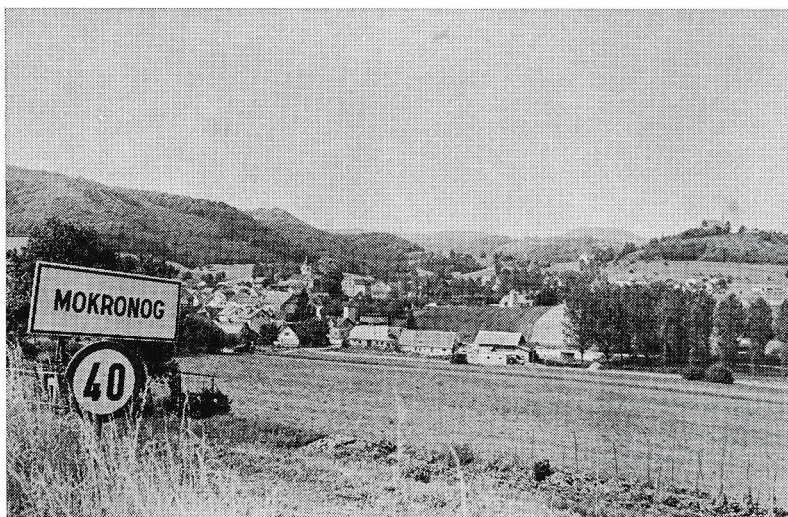
Kuhar župnikuje tu že vrsto let. Sedaj mesto šteje 1800 ljudi, orkog 300 obiskuje cerkev, šoloobveznih otrok je 250, k verouku

prihaja 180. Občasno so po vojni upravljali salezijanci to župnijo, sedanji Kuhar jo je prevzel leta 1965. Tržno mesto, kjer je graščak bil vedno skregan s tržani. Cerkev nikakor ni naslednica plemstva, zato do cerkve (?) hladen odnos. Ko je v Mokronogu ob župnijski cerkvi zgorelo župnišče, je novo graščak postavil daleč vstran. Morda iz maščevanja tržanom, da bi imeli čim daljšo pot.

»Birmancev je bilo letos 90. Tu je pevski zbor, župnijski svet, ključarji. Ima 10 podružnic. Gospodinje nima, mežnarja tudi ne. Dobra volja nekaterih ljudi v župniji mi daje nekaj moralne moči, da nadaljujem v tem delu.«

(Franc Kuhar)

ŠKOCJAN

Škocjan — Nekoč je tu kaplanoval Janez Cigler, začetnik slovenskega pripovedništva (1816—1820). Tu je doma Ignacij Knoblar, misijonar v Sudanu, raziskovalec pokrajine ob Belem Nilu; tudi Franc Metelko, jezikoslovec, pisec šolskih knjig in nabožni pisatelj. Lepa vas je to v dolini potoka Radulje, ob njem obsežno poplavno področje s travniki.

Staro krajevno kulturno središče. Cerkev sv. Kancijana je obstajala mnogo pred letom 1526, ko se prvič omenja. Večkrat je prezidana. Pod korom je Knoblarjeva spominska plošča. Nekoč je bil kraj v posesti freisinških škofov. V 13. stoletju je štel osem kmetij.

Salezijanci so sem prišli leta 1956. Prvi župnik je bil Mirko Žerjav, takoj za njim (od 1963) pa sedanji Zrim. Ljudi je 3200, od katerih pa le 1200 obiskuje mašo. Šoloobveznih otrok je 320 — le nekaj jih ne obiskuje verouka.

Sem spada 38 vasi, naselij pa še več. V fari je 9 podružnic, med njimi čudovita božjepotna cerkev na Stopnem (rožnovenska). Telče je škocjanska podružnica z veliko okolico. Tu je že 80 let ob nedeljah redna božja služba. Tu je 120 veroukarjev, praktično vsi otroci.

Sveti Kancijan in tovariši — njihova trupla našli v Ogleju. Nad 500 cerkva je posvečeno tem mučencem.

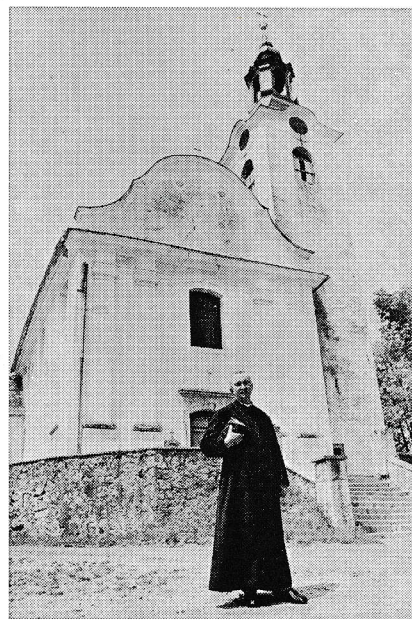
Župnijska cerkev na Bučki

Župnijska cerkev v Škocjanu in župnik Jože Zrim

Škocjanska fara

Tudi Bučka je zase fara. Ima okrog 640 ljudi, obisk do 250.

Pastoralni delavci mokronoške salezijanske skupnosti se občasno srečajo in skupno opravijo mesečno duhovno obnovo. Ravnatelj skupnosti je župnik v Mokronogu, Franc Kuhar.

Škocjanska župnija se uradno omenja 1320. Lansko leto je cerkev dobila nove zvonove, bronaste, v spomin na večstoletno pripadnost freisinški škofiji, s posebnim posvetilom. Cerkev je baročna, posvečena je bila 1782, graditi pa so jo začeli leta 1777.

Andrej Rigler tu kaplanuje, kar je postal mašnik. Najraje gre na Telče, Bučko je za to leto odstopil nedeljskemu kaplanu Mirkotu Simončiču.

TRSTENIK

Trstenik — župnija zajema naselja ob vznožju Storžiča. To so: Trstenik, Tenetiše, Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Pangeršica in Žabje. Nekoč je ta župnija spadala v veliko preddvorskno župnijo, samostojna pa je postala leta 1787 z edino podružniško cerkvico sv. Dominika v Tenetišah.

Salezijanci so prevzeli to župnijo v letu 1950. Sedanji župnik Anton Maroša je osmi po vrsti, ki upravlja župnijo, kar so jo prevzeli v upravo salezijanci. Župnišče je bilo svoj čas preurejeno za bivanje salezijanskih sobratov, ki so misijonarili po Sloveniji; potem so se sem preselili bolniki. Pridobitev za bolne in upokojene sobrate je pomenila adaptacija gospodarskega poslopja v dom za bolnike v letih 1973–74 v času župnikovanja in ravnateljstva Janeza Vidica. Poseben »tozd« sedaj v tem prijetno urejenem domu sestavljajo sobratje: Štefan Vogrin, Jakob Žalar, Anton Törnär, Maks Mlinarič, Dominik Kurent, Ivan Pompe in župnik Tone Maroša. Tu je našla prijeten dom počitka tudi mama dr. Valterja Dermote, žup-

nikova mama, požrtvovalna Grmičeva Francka pa pomaga sestram, ki pa se, žal, letos poslavljajo od Trstenika.

Na področju te župnije živi 620 ljudi, otrok je 80, ki skoraj stodstotno obiskujejo verouk; nedeljske maše se udeležuje okrog 300 ljudi. Zgodi se tudi, da so kdaj občasna veroučna srečanja za pošolsko mladino. Bilo bi potrebno, potrebno... več srečanj s starši, toži župnik, posebno z mladimi. Župnijski svet pa se je

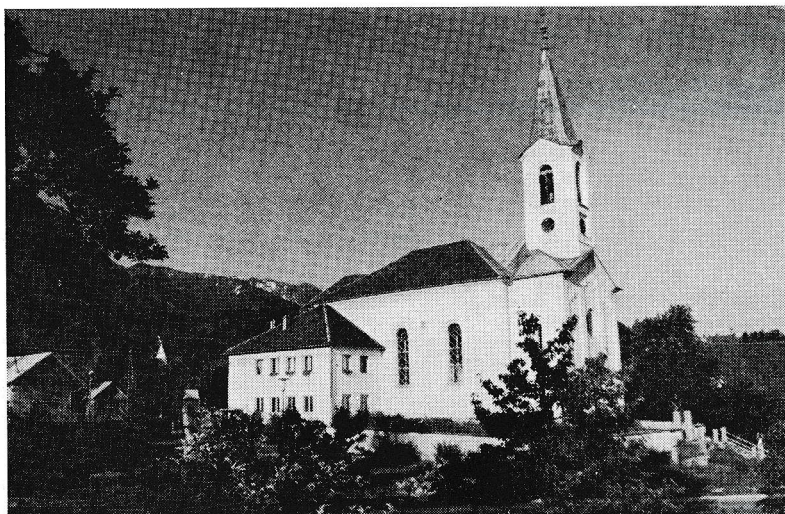
zavzel za prenovitvena dela v obeh cerkvah; postavili so nov daritveni oltar, tlak, vrata... »Trudimo pa se tudi za duhovno vedno bolj dojema vrednoto maše in življenja iz maše s pričevanjem dejavne ljubezni. Tu je vir našega upanja. Vodnica pri teh prizadevanjih naj nam bo naša dobra nebeška mati Marija Pomčnica.« (župnik Maroša)

GORIČE

Goriče — Kakor mogočna zavesa se za tem strnjnim gorenjskim naseljem vzpenja proti oblakom Križka gora s Tolstim vrhom, Velika poljana in ponosni Storžič. Dolinica, kjer se je umirilo nekaj hiš, je obdana s smrekovimi gozdovi in lepimi travniki. Na vzpetini sredi vasi je farna cerkev sv. Andreja; stoji že 125 let, nekoč podružnica nakelske župnije, kot samostojno župnijsko središče pa od leta 1875.

Na področju te župnije živi okrog 1500 ljudi. Tudi naselje Golnik spada sem, skupaj z bolnico, ki ima okrog 500 bolnikov; tu je tudi nad 900 prebivalcev, ki so večinoma priseljenci iz vseh krajev naše domovine. Žal na tem kraju ni nobene podružnice, kjer bi se za te ljudi lahko opravljala mašna daritev. V novem delu Gorič je precej drugovercev in obrobni kristjanov, zato je razumljivo, če je nedeljski obisk maše razmeroma majhen.

Salezijanci so prevzeli to župnijo leta 1950 na prošnjo tedanjega škofa Vovka. Evstahij Kristanc je upravljal to župnijo in v začetku stanoval na Trsteniku. Potem se je naselil v Goričah in tu

živel v zelo skromnih razmerah, nekaj mesecev je spal celo v zvoniku v omari za stare cerkvene obleke. Sčasoma pa je s farani zgradil lepo župnišče.

Pet let že upravlja to župnijo Avguštin Jakob. Sredi dobrih Gorenjcev se počuti kot doma. K verouku mu prihaja okrog sto otrok. Skupaj s farani je obnovil cerkev znotraj in od zunaj. Tako prenovljena cerkev je v ponos krajanom in trajen spomenik njihove radodarnosti ter zavestnega

sodelovanja pri prostovoljnih delovnih podvigih. Zadnji potres jim je spet poškodoval cerkev; povzročil je večje razpoke na obokanem stropu.

Jakob je optimist. Veruje, da bo ljudi pod Storžičem duhovno prenovil, tudi tiste, ki jim verska miselnost postaja vedno bolj tuja; pravi, da je jedro župnije dobro, zavedno in globoko verno, dobri so otroci vernih staršev, tudi mladina je Cerkvi naklonjena.

»GREM NA JUŽNE KRAJE GREM MED SVOJE BRATE...«

Že kar eno leto je v nas živel neko skrito pričakovanje, ki ga je vzbudil šepet, da bo letošnji maturantski izlet nekaj posebnega. V času letošnjega inspektorialnega zbora je bilo slišati odmev debat, ki so razčiščevale našo misijonsko poklicanost. Ponovno je bilo poudarjeno, da so naši misijoni na Balkanu.

Prav hitro je minilo šolsko leto in izpitni strah. Bili smo v pripravi za naše potovanje na jug. Pesem Ob večerni uri, ki nosi pozdrave našim južnim bratom, je v nas vžigala poseben glad, da vidimo to našo diasporo in se srečamo z našimi sobratmi misijonarji.

In že je prišel tisti pričakovani 26. junij, ko smo šli malo hitreje spat. In za njim jutro ko smo se odpeljali v Beograd. Do Zagreba nič posebnega. Nato se je odprla neskončna ravnina. Ta nedokončana ravnina je marsikoga zazibala v dokončen spanec, tako da smo nekateri komaj prebudili ob prvih pogledih na Beograd. Ob pol enajstih nas je sprejelo vele-mesto, seveda z njim g. Herman Habič. V svoji dekanski preprostosti nas je najprej vodil do nekaterih zanimivosti mesta. Naša končna postaja je bil Višegrad — zavod slovenskih sester usmiljenk. Pripravile so nam dobro kosilo, mi pa smo seveda neusmiljeno jedli. V ušesih so nam še odzvanjale prijazne besede dobrodošlice, ki nam jih je pri kosilu izrekel g. Herman, ko smo odhajali na avtobusno postajo in vzeli avtobus za Zrenjanin. Tu sta nas pričakala g. Štefan Zorko, župnik v Mužlji in kaplan Tratnjek Stanko. Seveda pa nas nista prijazno le sprejela, ves čas sta z neverjetno požrtvovalnostjo skrbela za nas. Maša v lepi župnijski cerkvi, večerja, komaj smo že čakali na počitek. Po dva in dva so nas razposlali k posameznim družinam. Mužljansko župnijo (Mužlja je predmestje Zrenjanina) sestavljajo madžarski verniki. Sprejeli so nas kakor svoje.

Naslednji dan smo se v osebnih avtomobilih odpeljali na izlet iz Banata v Bačko in Srem. V Zrenjaninu smo se srečali s škofom Tomažem Jungom in njegovim generalnim vikarjem. Mimo zabajskega spomenika, po tipično panonskih vaseh, po brezkončni

ravnini, mimo tropov gosi in ovac, umetnih jezer za gojenje rib, smo prišli do Novega Sada in si ogledali nekaj zanimivosti. Nato nas je kar samo vleklo na Petrovaradinsko trdnjavo, ta veliki donavski Gibraltar. Vse zanimivosti trdnjave so bile obogatene z lepimi pogledi na Novi Sad, na Donavo, na bogata žitna polja z ene strani, z druge pa na Fruško goro, ki je bila naslednja točka našega izleta.

Če smo kdaj uživali ob okusu Fruškogorskega bisera, bomo zdaj neprimerno bolj, saj bo v teh kapljicah spomin na krasne urice, ki smo jih preživeli sredi členovitih vzpetin Fruškega pogorja. Vsak pedenj zemlje množi bogastvo trte, žametno odejo breskev, sončno rumene marelice. Mimo Karlovcev, do romarske cerkve v Tekinjah, Novega Sada in že smo v Zrenjaninu. Tu smo se ustavili v domu za ostarele. Slovenske redovne sestre skrbje za zapuščene starke. Nekaj pesmi, kratak pogovor in že je bila zapuščena in starost pozabljena. Starke so se otroško razveselile in nasmejale, njihov nasmeh nam je bil plačilo za obisk.

Tretji dan našega popotovanja sta izpolnila Peter in Pavel katerega praznik smo obhajali. Dopoldne smo se udeležili dveh maš. Prve v Belem Blatu, nekaj kilometrov oddaljenem od Zrenjanina, druge v Mužlji. Popoldne maša v Ečki in Lukinem selu, podružnicah mužljanske fare. Zvečer še maša v Mužlji. Čeprav je bil to naporen dan, smo bili vsi zadovoljni, polni bogastva in novih izkušenj. Videli smo, da so tu navzoči pravi salezijanci-vzgojitelji. V spovednici ni pajčevin, obhajilna miza je vedno številno obiskana, okrog oltarja vse polno ministrantov, zunaj cerkve pa veselje in razigranost.

Naslednji, zadnji dan v juniju, smo krenili nazaj — proti Beogradu. G. Zorko je še enkrat med svojimi farani izvedel mobilizacijo, tako, da smo se v osebnih avtomobilih odpeljali v šumadijo. Skozi Beograd, dve uri vožnje po šumadiji in že smo bili v Topoli-Oplencu. Tu je mavzolej srbskih carjev. Grajen je v obliki pravoslavne cerkve, znotraj ves v mozaiku (kar 3500 m² mozaika). V

njem so zbrane kopije pomembnih fresk iz srednjeveških srbskih in makedonskih samostanov. Nazaj grede ogled Avale in spet smo bili v Beogradu. Na Karaburmi, kjer je naša salezijanska župnija, smo imeli mašo. Pri večerji nas je g. dekan Herman Habič seznanil z župnijo, z delom v njej, z usodo hiše, z velikimi načrti. Vse je tako hitro minovalo. Bila je že noč, četrti dan. Tokrat smo prespali v pravoslavnem bogoslovju.

Petek je bil namenjen ogledu Beograda. Zjutraj smo imeli mašo v cerkvi sv. Petra — beograjski pražupniji, ki jo vodijo jezuiti. Nato nas je pot vodila v cerkev sv. Marka, veliko srbsko pravoslavno cerkev, mimogrede smo stopili v rusko pravoslavno cerkev, si ogledali beograjsko stolno cerkev. Na poti k cerkvi sv. Antona smo si ogledali muzej Nikola Tesle, ki nas je presenetil. Zlasti pa smo občudovali cerkev sv. Antona, mogočen Plečnikov spomenik. Ko smo hiteli na Čukarico, kjer so nas pogostili lazaristi, smo se ustavili pri vatikanski pronunciatu. Tu je deloval pokojni sobrat Franc Selak. Naš popoldanski cilj je bil Kalemegdan — velik kompleks trdnjav. Po mnenju nekaterih je to »najbolj krvavi kraj na svetu«. Spotoma smo si ogledali zanimivo galerijo srednjeveških fresk.

Tako smo zaključili bogat dan. V enem samem dnevu smo peš obhodili skoraj ves Beograd. Tu in tam je kdo začutil težo svojih nog, na koncu pa smo bili vsi veseli in navdušeni nad našim podvigom. Gotovo te poti ne bi naredili, če nas ne bi vodil kaplan iz Karaburme, tudi on požrtvovalni misijonar, Janez Jelen.

Zvečer smo bili že usmerjeni naprej. Ob šestih zjutraj smo namreč odšli na našo tretjo postojanko, v Niš. Tu sta nas pričakala g. Tonček Horvat in g. Jamnik Franc in nas povedla v svojo hišo zraven lepo urejene župne cerkvice. Popoldne smo šli na ogled mesta, videli smo Čelekulo, ki je na robu mesta, od tam pa v Niško banjo, ki je izredno atraktivno urejena. Zvečer smo se udeležili župnijske maše, potem pa so nam oči že lezle skupaj. Sploh sta bila ta dva dneva, ki smo jih preživeli v Nišu na nek način zaželena oaza miru, ki smo jo po tako napetem urniku zelo potrebovali. Oba naša misijonarja sta dobrohotno skrbela za nas. Prišla je že nedelja. Sodelovali smo pri maši. Nekateri smo odšli še k maši v Leskovac, niško podružnico. Drugi so z g. Jamnikom odšli v mesto in si ogledali še nekaj zanimivosti. Nato prijetno kosilo, po kosilu obisk po-

MUŽLJA

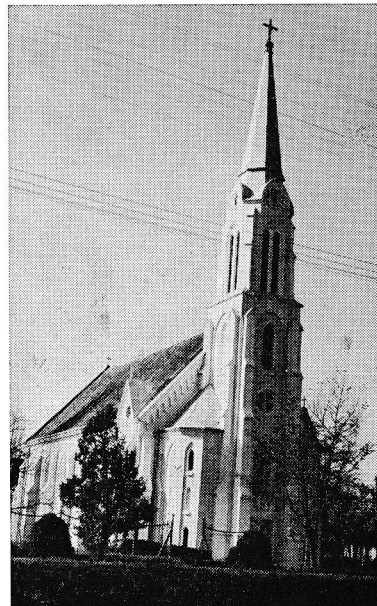
Mužlja — predmestje Zrenjanina, ki je gospodarsko, kulturno in politično središče v Banatu. Stari del Mužlje sestavlja 9000 Madžarov, na obrobju pa se v povojnih letih naseljujejo novi prebivalci iz južnih pokrajin Jugoslavije. Madžari so katoličani, priseljenci pa v glavnem pravoslavni. Skupno torej Mužlja šteje 14 000 prebivalcev.

Sestavni del župnije Mužlja je tudi nekdanja močna nemška župnija Ečka. V tem delu ni več Nemcev, ostalo pa je nekaj madžarskih vernikov. V mužljansko župnijo spada tudi naselje Lukino Selo, ki je 12 km oddaljeno od župnijskega središča. Tudi v tem naselju je približno tisoč madžarskih vernikov. Samostojna je župnija Belo Blato — od Mužlje je oddaljena 25 km — kjer živi nekaj nad tisoč katoličanov. Tu so madžarski in bolgarski verniki.

Na omenjenem področju poteka dušnopastirsko delo dveh salezijanskih duhovnikov in sobrata pomočnika. Delo so prevzeli v letu 1965 slovenski salezijanci na vztrajno prošnjo tedanjega apostolskega administratorja Banata, beograjskega škofa Gabriela Bukatka. Prišli so trije: sedaj že pokojni Jožef Tkalec, Štefan Zorko in Anton Horvat. Naslednje leto se jim je pridružil sobrat Janez Pavel. Sedaj so tam trije: Štefan Zorko, ki je župnik in ravnatelj

beograjske salezijanske skupnosti, Stanko Tratnjek, ki je kaplan v Mužlji in hkrati župnik Belega Blata, ter Janči Pavel, ki je zvoznar, vrtnar in ekonom.

Dušna pastirja si prizadevata za versko vzgojo mladine, pri odraslih pa dajeta osrednji poudarek evharistični vzgoji. V desetih letih dušnopastirskega dela med madžarskimi in bolgarskimi verniki je župnija na novo zaživela, tudi župnijska cerkev je dobila prenovljeno obličje. Verouk je bil nekoč zelo zanemarjen, sedaj ga obiskuje redno do 700 otrok. Tudi pri obhajilu se vsako nedeljo zvrstijo cele vrste vernikov. Tudi cerkve so urejene v smislu novih liturgičnih navodil, prav tako župnišče se je spremenilo v lepo urejen župnijski dom.

»GREM NA JUŽNE KRAJE, MED SVOJE BRATE...«

kopališča, pravoslavne cerkve, kratek sprehod v niškem parku. Vse je šlo hitro h koncu. Že nas je strašila ura ob kateri bo treba vstati in oditi. Ob enih zjutraj smo se poslovili.

Polni lepih doživetij smo sedli na vlak. Tiho smo drveli mimo šumadijskih poljan in gozdov. Dremaje smo se spogledovali. Toda v naših pogledih je vriskalo zadovoljstvo. V daljavi, tam za tistim neskončnim poljem, je zažarelo sonce. Zasvetilo je v kupeje, ugasnilo je drdranje koles. Vsak je v svojem srcu molil — hvala za to jutro, da si nas poklical, za dobre brate, ki so nas sprejeli. Hvala, da si nas po tem potovanju postavil na razgledni stolp spoznanja. Kakor polje, ki se je odpiralo v nedogled, tako se bodo naše roke odpirale za vse, ki še čakajo oznaila.

ZVONE ŠTRUBELJ

PRIŠTINA

Priština — »Napravi medlo panoramo o tem našem svetu, ki mu dajemo svoje srce in moči, v bistvu ga ne moreš zajeti; tuje ti bo ostalo naše življenje in naše delo, naši ljudje in vsa prištinska Cerkev.«

Priština je kulturno, gospodarsko in politično središče na Kosovu.

V letih 1959 in 1963 je zgrajena cerkev sv. Antona. Tedaj je bila prištinska cerkev še vedno podružnica Janjeva. Oddaljenost 20 kilometrov. Število vernikov se je dvignilo. Priseljevali so se študentje in tudi drugi so iskali zaposlitve v Prištini. Leta 1964 je Priština postala samostojna župnija

in njen prvi župnik je bil salezijanec Jože Bakan. Ta je zgradil cerkev, župnišče in samostan sv. križa za sestre. Bakan je bil graditelj bogoslužnih in stanovanjskih prostorov, njegov naslednik Franjo Skuhala je novi župniji gradil duhovne temelje. Skuhalov naslednik je postal don Zef Gashi, domačin — prvi albanski salezijanec.

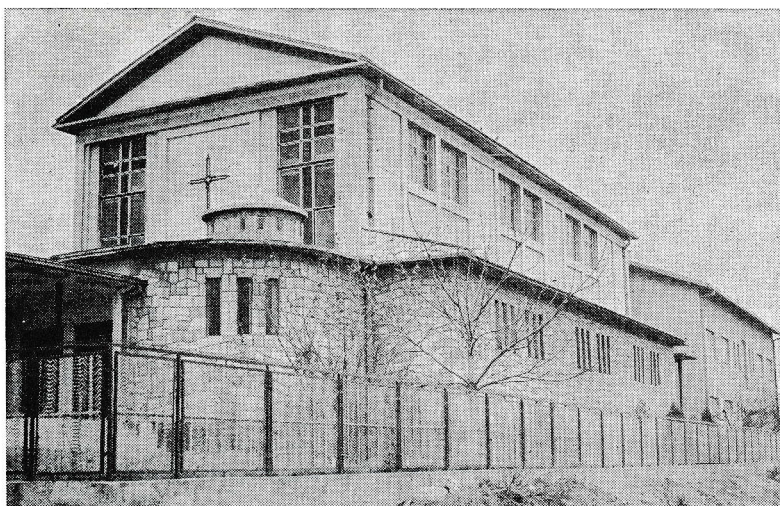
V župniji so redovne sestre sv. križa, ki delajo v splošni bolnici, Marijine sestre so v domu onemoglih. Poleg teh dveh so še Male Jezusove sestre. Vsaka teh skupnosti ima svojo kapelico.

Priština šteje danes nad sto tisoč prebivalcev, od teh je le nekaj nad tisoč vernikov rimokatoliške Cerkve. Večina prištinskih prebivalcev so mohamedanske in pravoslavne vere. Večji

del katoličanov so Albanci in Hrvati.

Priština je župnija mladih — mladih družin in študentov. Študentov je okrog 30 000. Mladim družinam in študentom se dušna pastirja posvečata. Ljudje so bolj tradicionalno verni. Prizadevata si, da bi ta tradicionalna vernost prešla v osebno prepričanje. To gre počasi. Premalo je osveščенosti o potrebi rednega verouka in študentskih verskih srečanj.

Podružnica prištinske župnije je Peshter, rojstna vas don Zefa Gashija. Tu je 270 katoličanov, ki se vsako nedeljo srečuje ob daritvenem oltarju pri mašni daritvi; po maši je vselej verouk.

**Župnijska cerkev
sv. Antona v Prištini**

**Župnijska cerkev
Srca Jezusovega v Nišu**

NIŠ

Niš — Vnetih dušnih pastirjev ne boš našel brez dela, hkrati pa boš pri njih tudi vedno dobrodošel. Našli bodo čas za popotnika. Niti ne bodo spregovorili o svojih glavah, želodcu, živcih. O sebi bodo komaj kaj spregovorili.

V Nišu obnavljajo cerkev od zunaj in od znotraj. Prenovitevna dela so vedno v znamenju kakšnih obletnic. V septembru bodo praznovali 90-letnico cerkve in 30-letnico, kar so sem prišli salezijanci.

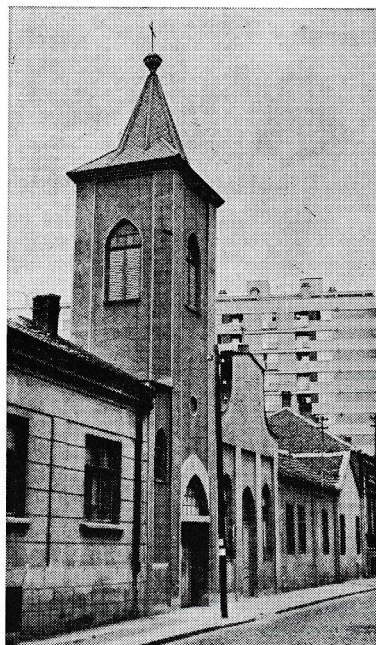
Župnija je že starejša. Ustanovljena je 1884 leta. Cerkev je zgrajena 1887 in posvečena Srcu Jezusovemu. Teritorialno je največja župnija v Jugoslaviji. Obsega 15 000 km², na tem področju je 1445 naselij z milijon in pol prebivalci, katoličanov pa je med njimi okrog 3000; razmetani so po mestih in vaseh. Blizu 2000 katoličanov je v samem Nišu,

drugi so razmetani po niški diaspori, tudi do 160 km daleč od Niša. Podružnici sta dve: v Leskovcu in Aleksincu.

Naše delo? Kaže se samo. Treba je le prisluhniti. Največja skrb je obisk družin in širjenje verskega tiska tam, kjer ni cerkve in redne maše.

Verouk za otroke je po nedeljski maši. Ob počitnicah je poseben 14 dnevni tečaj. Takrat je posebna priprava za prvo obhajilo ali birmo.

Naši verniki so hrvatske in slovenske narodnosti, so pa tudi Poljaki, Čehi, Albanci, Madžari, Nemci... V župniji so tudi redovne sestre: Mariborske šolske. Teh je deset in delajo v niški bolnici; v Knez Selu so džakovačke sestre sv. križa. Teh je osem in tudi delajo v bolnici. V svojih hišnih kapelicah imajo vsak dan mašno daritev.

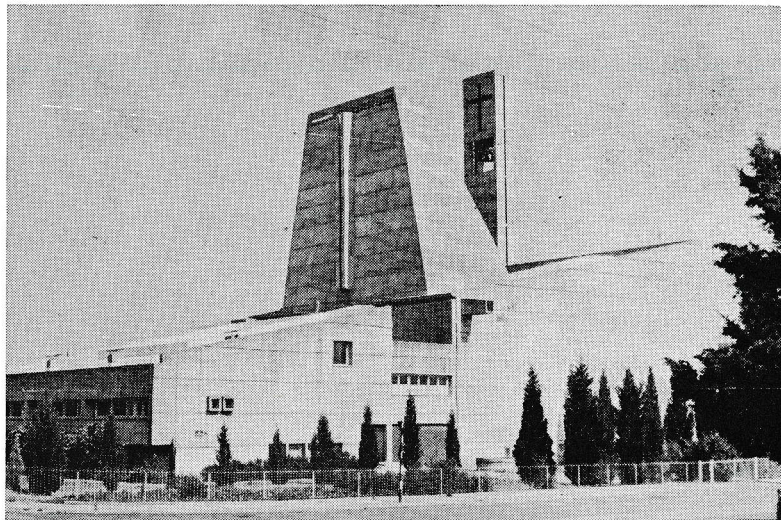

TITOGRAD

Titograd — Pred vojno se je mesto imenovalo Podgorica.

Župnija je bila ustanovljena 1903. Med vojno, leta 1943, je bila cerkev bombardirana in spremenjena v kup razvalin. Tudi duhovnik je takrat odšel. Tako je bila župnija vse do 1966 brez duhovnika — in cerkve. V tem letu je prišel sem salezijanec Jože Bakan, zgradil sestrin hišo in kapelico, ki je bila začasno tudi župnijska cerkev. Nova župnijska cerkev je bila zgrajena leta 1969. To je svetišče sodobnih arhitektonskih oblik in največje v Črni gori.

Faranov titogradske župnije je približno 3000. Teritorialni premer župnije je kakšnih 70 km. Za večje praznike oddaljenost od župnijske cerkve nikogar ne moti. Za polnočnico se zbere vsa farna skupnost, predvsem napolnijo takrat cerkev delavci Hidrogradnje in Metalke. Najbolj družinski praznik je praznovanje Janeza Boska. Letošnji praznik je bilo pravo ekumensko srečanje. Slovesnostim sta se pridružila dva pravoslavna duhovnika, dva muslimanska, od teh je eden glavni za Črno goro, dva katoliška, redovne sestre sv. križa iz Bara, sestre iz **Cetinja** in Nikšića, iz Titograda sestre služabnice malega Jezusa. Ker je praznik Janeza Boska prav v molitveni os-

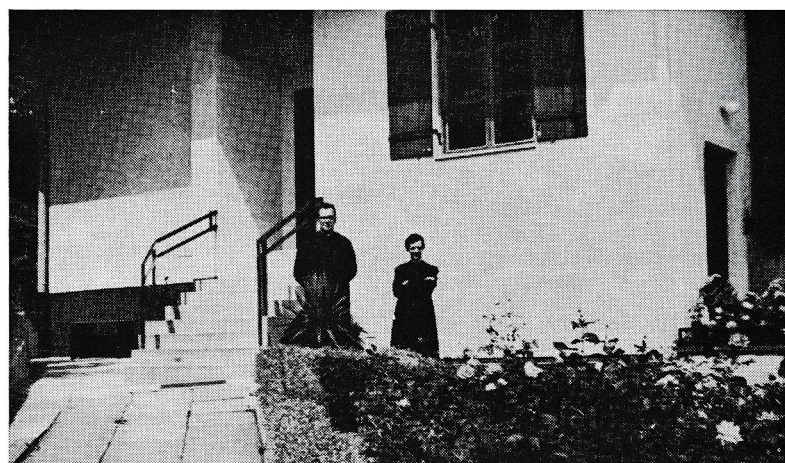
mini za zedinjenje, je ta praznik toliko bolj zgovoren.

Verniki titogradske župnije so zelo veseli vsakega obiska dušnega pastirja, posebno pa še mladina kaže naklonjenost veri in Cerkvi.

Verouka med šolskim letom ni prav zaradi prevelikih razdalj. Pouk v veri pa je v zimskih počitnicah, kar 18 dni vsak dan, in spet po končanem šolskem letu 17 dni. V zimskem tečaju so sklenili verouk s prireditvijo in tombolo, po končanem šolskem letu pa se je tečaj o veri končal s praznikom Srca Jezusovega, ki je zavetnik titogradske katoliške cerkve. Po skupinah se v teh počitniških dneh vrsti mladina na izlete.

KARABURMA

Beograd-Karaburma — Predmetna župnija ob Donavi, ki je kot šesta župnija bila ustanovljena leta 1972. Posvečena je sv. Jožefu-delavcu. Dušnopastirsko delo je v povojih, farani zelo različnih narodnosti. Največ katoličanov je iz Hrvatske, Bosne in Slovenije. Vztrajno iskanje katoliških družin, ki so razmetane po ozemlju karaburmske župnije, in poučevanje tudi po domovih, to je trenutno edino sredstvo, da se tistih 2000 katoličanov iz tega ozemlja med sabo poveže v župnijsko občestvo. Tu živi približno 120 000 ljudi. Večina je pravoslavne vere. Vera in Cerkev ni v ospredju njihovega zanimanja. Odtujenost od Cerkve je velika.

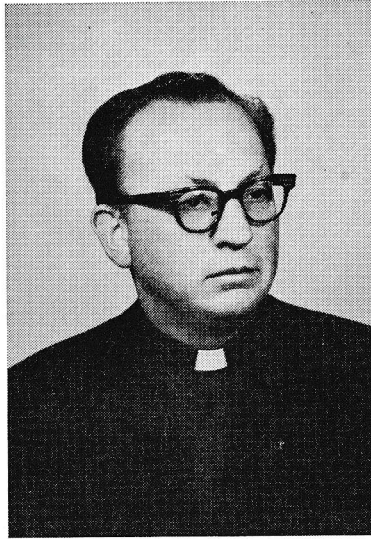
Četudi so nekoč pripadali pravoslavni ali katoliški veri, sedaj so opustili, otroci v večini primerov ne gredo ne v katoliško in ne v pravoslavno cerkev.

Nedeljske maše so lepo obiskane, radi sodelujejo z ljudskim petjem. Za mladino občasno priredijo dušni pastirji zanimive igre in podobno.

NIKŠIČ

Nikšić — Mesto s petdeset tisoč prebivalci se je strnilo v prijazni kotlini, obdano z večjimi in manjšimi planinami. V ta črnogorski kraj je na jesen 1974 prispel salezijanski duhovnik Ciril Zajec. Do leta 1971 je bila župnijska cerkva, pa so jo občinski očetje podrli, ker ni ustrezala njihovim urbanističnim načrtom. Barski nadškof Aleksander Tokić je zanjo prejel kot odškodnino šestnajst starih milijonov. Ciril Zajec je izposloval dovoljenja in 25. julija 1976 so blagoslovili temeljni kamen. Cerkev je v povojih. S pridom je ustvarjal načrte arhitekt Slobodan Vukajlović. Sam je ateist, vendar svojega zadovoljstva ne prikriva: Cerkev se ne zida vsak dan in nima vsakdo sreče biti njen projektant. Hišo gradite svojemu Bogu, zato ne bodite skopi!

Faranov črnogorske župnije je le nekaj čez sto, nekateri so bogati kot cerkvene miši. Ko se župnik prikaže na pragu njihove hiše, so že v strahu, da bodo izgubili pokojnino, da bodo odpušteni iz službe, izključeni... Tudi v domovini nekateri sobratje go-

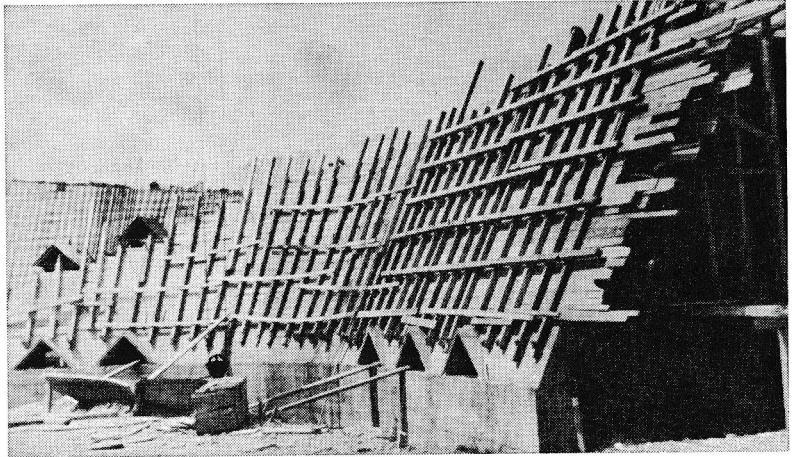

vorijo: Kaj se Zajec šopiri v Črni gori in gradi tako drago cerkveno zgradbo? Naj gre raje ta denar za tiste, ki umirajo od gla-

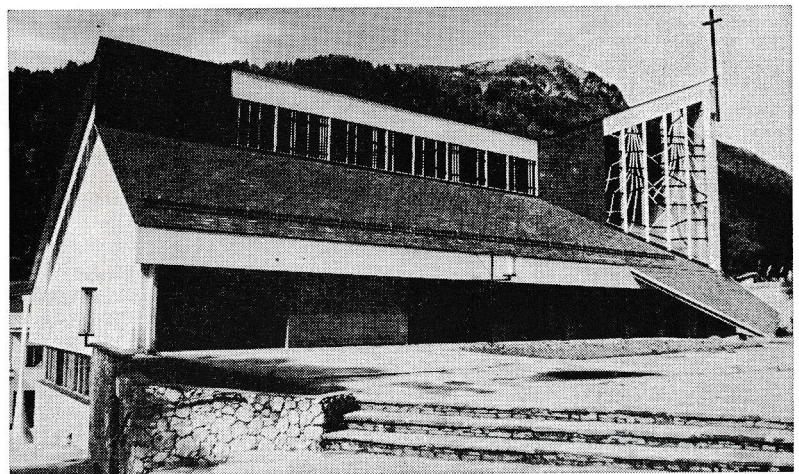
du! »Jaz, Ciril Zajec, pa vam pravim: Četudi ne bomo zidali cerkve, ljudje bodo vseeno umirali še naprej — toda ta naša diaspora je zemlja, ki potrebuje misijonarjev in božjih hramov molitve. Oropskim romarjem iz leta 1973 dolgujem posebno zahvalo in priznanje, Kapeli in Veržeu za njihovo razumevanje in denarno pomoč; v božjem imenu najlepša hvala, tudi črnogorskim dobrotnikom Bog plačaj. Ko sem začel delo, sem poromal k črnogorskemu čudodelniku pod ostroške pečine. Tu počiva pravoslavni škof, sveti Bazilij Ostroški, veliki pobudnik cerkvene edinosti. Srečal sem prijazne bradate menihe, ki čuvajo ostroški zaklad. Pri svetniku sem iskal notranje pomoči in se lotil dela. Sodobna cerkev bo kmalu pod streho. Če želite imeti delež pri tej stavbi, dolgovi bo za desetletja dovolj, pošljite po položnici na naslov: Ciril Zajec, župnik 81400 Nikšić, p. p. 97. Hvala!«

SELE NA KOROŠKEM

Sele na Koroškem — Zanimiva arhitektonika razgibanih oblik je župnijska cerkev v Selah na Koroškem. Gradil jo je skupaj s farani salezijanec Ivan Matko, ki v Selah kaplanuje že 25 let. Začeli so jo graditi že v letu 1960; v avgustu 1964 je cerkev posvetil škof Köstner. Pod cerkvijo je župnijski dom — dvorana in štirje prostori za mladino, pevske vaje in razne posvete. To je selski kulturni dom. Gradnjo kulturnega doma so finančno podprle tudi avstrijske oblasti (sto tisoč šilingov, vse skupaj pa je stalo dva milijona šeststo tisoč šilingov). Oba oltarja, obhajilno mizo in deloma tabernakelj s svojimi prispevki so plačali selski otroci. Birmanski in krstni botri dajejo namreč otrokom darila za veliko noč. S posebnim pismom so botre in botrce opozorili, da želijo namesto daril enakovredno vsoto v denarju. Tako je velika noč 1963 za otroke iz Sel ostala v hvaležnem spominu. Otroci so skupaj zbrali 54 tisoč šilingov. Na njihovih skromnih žrtvah se vsak dan daruje evharistični Kristus — nedolžna žrtev.

Nova katoliška cerkev v Nikšiću v gradnji

Župnijska cerkev na Selah na Koroškem

VELIKI DAN ZA RAZKRIŽJE

Veseli smo, kadar kdo iz naše srede doživi uspeh, doseže, za kar se je dolgo trudil. Gotovo prinaša tudi dosega zaželenega poklica vsakemu posebno radost in zadoščenje. Toda ko gre za duhovniški poklic, se to veselje nenavadno razširi, preide meje družine ter vzdrami in razgiba ljudi daleč naokoli.

Lahko trdimo, da dajejo nove maše na Slovenskem mesecu juliju povsem svojevrsten ton in vsebino; hkrati pa prispevajo svoj delež k oblikovanju in plemenitenju slovenske duše.

Med letošnjimi slovenskimi novomašniki je tudi salezijanec ŠTEFAN VOZLIČ. Novo mašo je daroval v svoji rojstni župniji Razkrižju. Veliko ljudi je prihitelo od blizu in daleč, da bi s svojo navzočnostjo pokazali, kako drag jim je vsak nov duhovniški poklic. Slavje se je začelo pri domači hiši, kjer so mu mladi vaščani pripravili slovo od doma, mati pa mu je podelila svoj blagoslov ob vstopu na duhovniško pot. Kmalu zatem so ljudje napolnili veliko in praznično okrašeno cerkev. Med navzočimi je bilo tudi veliko sobratov salezijancev. Slovenska pesem, ki s svojo nenavadno močjo sega v dno duše, je tudi tokrat donela iz tisočerih grl in se na koncu ubrala v Hvala večnemu Bogu.

Različna občutja so spremljala posameznike. Gotovo pa so bile tedaj resnične besede, ki si jih je novomašnik vzel kot geslo: »Ako se ljubimo med seboj, je Bog v nas in je njegova ljubezen v nas popolna« (1 Jan 4,12).

Novomašnik nam je v pogovoru izrazil naslednje misli:

Kdaj si prvikrat začutil željo, da bi postal duhovnik-redovnik?

Na to vprašanje bi težko odgovoril. Začetki poklica so nekako od desetega leta naprej, ko sem začel redno ministrirati. Lahko rečem, da sem bil eden najvestnejših ministrantov v župniji. Saj sem od takrat naprej, če le nisem bil zadržan, šel vsak dan k maši, da sem lahko ministriral. Zelo zgodaj sem začel prejemati tudi vsakdanje obhajilo. Zato se je kakšen prijatelj večkrat pošalil z menoj, kaj bom, in danes se je to uresničilo. Bolj resno sem pa začel misliti na poklic šele v zadnjem razredu osnovne šole. Takrat so bili v semenišču iz naše

župnije štirje fantje, ki žal niso vztrajali, in sem z njimi večkrat prišel v stik, ko so prihajali na počitnice. Od njih sem kaj zvedel, kako je pri salezijancih, in proti koncu osmega razreda sem že resno razmišljal, da bi šel, in končno sem se odločil. Verjetno je delno vplivala tudi teta, ki je pri salezijanskih sestrar, čeprav se nisem kaj dosti oziral na druge. Ko me je župnik ob končani osnovni šoli vprašal, kam želim iti, k škofijskim ali k salezijancem, sem mu kratko odgovoril, da k salezijancem. Tiste počitnice sem se na neki novi maši srečal tudi s tedanjim inspektorjem g. Jurčakom, nakar je on obiskal našo družino, kjer smo se malo pomenili. Tako sem šel pred 12 leti na Reko, kjer sem začel gimnazijo. Lahko omenim, da pozneje nikoli nisem imel dvomov ali bi šel do konca.

Kaj ti je v letih priprave in študija vlivalo največ poguma in veselja?

Lahko rečem, da sem prva leta, nekako do fakultete, bil malo v negotovosti, če bom lahko zmožel ves študij. V šoli mi je šlo težko. Bal sem se tudi, če bi mi predstojniki rekli, da za ta poklic nisem sposoben. Vendar so me razumeli, mi skušali pomagati in me spodbujali, naj napravim, kolikor morem, in res skušal sem narediti vse, kar je bilo mogoče. Z druge strani mi je pa bila vedno prisotna misel, da poti nazaj ni, ampak je treba iti do konca, kajti sreča me čaka le tu.

Kakšno vlogo so imeli starši pri tvoji odločitvi in pripravi na poklic?

Lahko rečem, da so starši v ta namen veliko molili in se tudi

drugače žrtvovali. Skušali so vplivati bolj z zgledom kot z besedo. Gotovo me nikoli niso nagovarjali, da bi si moral izbrati ta poklic, vendar so bili veseli moje odločitve in so me vedno spremljali. Zavedali so se namreč, da je to v prvi vrsti blagoslov zanje, obenem pa tudi žrtev. Vendar so me z veseljem darovali Bogu.

Česa se v svojem bodočem duhovniškem delu najbolj veselijo?

Želel bi delovati na kaki župniji med preprostimi ljudmi. Predvsem čutim, da takšni ljudje potrebujejo tolažbe in zaupanja. Veseli me pa tudi delo med otroki, posebej ko vidim, kako so prepuščeni sami sebi.

*

Praznik, ki ga je prinesla nova maša, je za nami.

Kaj je tedaj doživljala razkrižka župnija in njena sosesčina? Z obrazov navzočih si lahko razbral marsikaj. In ko so spregovorili, si se čudil edinosti njihovih občutij. Globoko veselje, pristna vera, pobožnost, a hkrati neprikrit ponos. Da, ponos! »Rad zahajam tja gori v cerkev, čeprav

mi noge odpovedujejo. A danes sem doživel v naši cerkvi tisto, kar sem že dolgo pričakoval...« Tako mi je prišepnil sključen mož, kaj več ni zmoget.

Priznati je treba, da ima nova maša še vedno svojo moč, nenavadno moč. Na izreden način širi srca ter povezuje ljudi med seboj in z Bogom.

Verni ljudje se tudi danes vsele, da je nekdo izmed njih vzet in določen, da se ves daruje zanje, med njimi in z njimi, da z njimi živi.

Zato pa ostaja duhovniški poklic še vedno aktualen in čim zahtevnejši je, tem večjo privlačnost skriva v sebi.

Pripravil L. Dobravec

ZAKAJ SEM POSTALA SESTRA

Venezuelski časnikar Rocío Amoretti je hotel prodreti v skrivnost redovniškega poklica. Prosil je za pogovor voditeljico salezijank v Venezueli, s. Henriketo Hernández. Zakaj ravno njo in ne kake mlade, še anonimne sestre? Zato, ker si je želel odgovora od žene, ki ima za seboj že dolgo prehojeno pot in gleda na življenje in na svoj poklic realistično. Zakaj se je zanimal za pojav redovniškega poklica? Zato, ker je v današnjem burnem svetu, ta še posebno skrivnosten, nedojemljiv in mogoče prav zato očarujoč.

*

Odgovor je kratek, čeprav za ljudi današnjega časa skrivnost: **Želela sem biti pričujočnost Boga v služenju ljudem.** Za to pričujočnost in za to služenje sem se zaobljubila za vse življenje. Pri 14. letih sem čutila isti nemir življenja, kakor naše sodobnice. Iskala sem odgovor na klopčič vprašanj. Začutila sem Gospodov klic, da bi mu služila na zemlji. Njegov glas je bil v meni vedno močnejši. Nenadoma nisem mogla vzljubiti nikogar drugega kot Jezusa.

Štiri dolga leta je vztrajno razmišljala o pomenu in smislu Go-

spodovega klica? Zakaj jaz? Ali bom zmogla? Je res to moj resnični poklic? Razmišljala je, kaj bi zanjo pomenila lastna družina z možem in otroki. Jezus pa me je vabil, vabil, naj grem z njim.

Tako se je pričela povest redovnice, s. Henrike, Hčere Marije Pomočnice. Sedi pred menoj v svoji črni obleki, njen krotki obraz poudarja beli del njene obleke. Rjave oči blestijo v neki posebni luči, ki je ne morejo zasenčiti očala. Fine roke so samo drug izraz njenih oči. Ne nosi prstana, kakor mnoge druge redovnice. »Nič materialnega ni potrebno, kar naj bi simboliziralo moje združenje z Bogom.«

Zakaj ste postali sestra?

Nisem postala redovnica zato, ker bi smatrala zakonsko življenje slabo in težko. Nikakor ne! Prav dobro sem se zavedala, da bi se lahko poročila, imela otroke, imela svoj poklic. Toda spoznala sem, da se bom lahko popolnoma uresničila samo v Bogu. Med 14. in 18. letom sem se borila ne z Bogom, ampak s seboj. Odločiti se samo za Boga, pomeni prekiniti s celo vrsto dobrih in pravičnih stvari, na katere je družina, ognjišče, otroci, poklicno človeško srce močno navezano: delo. Nazadnje sem spregledala,

da sem poklicana prav v redovniško življenje.

Kaj so rekli vaši domači, ko ste se odločili za to življenje?

Verjemite mi, da je bilo zame najtežje prav to, da so mi domači dali popolno svobodo odločanja glede svojega življenja. Če bi mi nasprotovali, bi me to še spodbujalo k moji odločitvi. Tako pa sem imela breme odločitve samo na svojih ramenih...

Kaj pomeni, izbrati si redovniško življenje?

Bog, ki hoče odrešiti ljudi, si je izbral ljudi, da bi uresničili njegov načrt. Zakaj dela tako? Zakaj je izbral prav mene? Mar sem boljša od drugih? Nisem bila boljša od drugih... Moja sestra je bila boljša kakor jaz.

Razmislimo o običajnem življenju. Zakaj mlad človek izbere neko določeno dekle? Toliko drugih ima na izbiro. Toda ugaja mu prav ta, in to mu je dovolj. Vidimo toliko različnih parov, ki so tako različni med seboj. Ljubezen je skrivnostna. Bog pa je izbral mene. Nekega lepega dne mi je dejal: Bi hotela prevzeti mesto mojega sina?

To je redovniški poklic: klic ljubezni Boga, odgovor človeka na to ljubezen. Ljubezenski odgovor Bogu za službo bratom.

Verjemite mi, nič posebnega ni potrebno za to, da bi nas Bog poklical.

Kateri so za in proti redovniškemu življenju?

Mogoče mislite, da je redovniško življenje zelo trdo? Vedite, da je trdo življenje, življenje sploh.

Redovniško življenje ima svoje značilnosti. Pomeni odpoved nečemu zakonitemu in dobremu. Svobodi, družini, imetju. Težko se je odpovedati vsemu temu. Težko je tudi živeti brez tiste vezi krvi, ki pomeni »mati in otrok«. Občutek, da si neprestano klican k oznanjevanju odrešenja, pri tem pa se zavedaš svoje omejitve, ugotavljaš kako se mnogi ne zmenijo za tvoje oznanjevanje, vse to je bridko.

Toda redovniško življenje ima tudi svoje lepe strani. Vseeno se čutim bolj svobodno od vas.

Ste o tem, s. Henrika, prepričani?

To izkušam neprestano. Vi lahko greste, kamor hočete, jaz ne. Toda jaz imam notranjo svobodo, ki je vi nimate. In je prav to, kar dela človeka resnično svobodnega.

Kako pridete do te notranje svobode?

Tako, da stvari tega sveta ne zagospodarijo nad vami.

Ali se danes deklet težje odloča za redovniško življenje?

Prav gotovo jo stane več, ker je danes več zabave, več stvari, ki ji glušijo duhovni svet, več je ugodja. Vse to preprečuje mlademu človeku, da se more srečati sam s seboj in se svobodno odločiti. In vendar je z druge strani lažja odločitev. Kakor hitro kdo najde sebe v tem oglušujočem šumu sveta, se takoj zave, da je postal predmet, da se ga poslužujejo kot orodje, da z njim pometajo. Če ima le kanec osebnosti v sebi, se temu upre, upor pa ga privede do tega, da pomete z vsem, kar ga drži v sužnosti.

Mladost je danes bolj kot kdaj poprej avantura. In je mar kakšna bolj očarljiva avantura, kot zavreči vse in iti za Kristusom, da bi pomagali ljudem?

Povejte kaj bolj konkretnega o tej avanturi.

Kaj bolj konkretnega? Ali ni avantura iti v pragozdove, da bi oznanjali evangelij Indijancem Vajkam, kakor to delajo naše sestre? Naseliti se sredi nekega indijanskega rodu, da bi ljudem pomagale do bolj človeškega življenja. Posvetiti se 800 deklicam, da bi jih vzgojile in usposobile za življenje. Skrbeti za bolnike, pomagati sočloveku, da bi se zrelo vključil v človeško družbo, da bi se soočil z življe-

Salezijanski misijoni po abecedi

TURČIJA

**POVRŠINA — 781 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 36 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 25 TISOČ
V Odstotkih — 0,1**

Ta dežela je bila apostolsko področje sv. Pavla, v njej so se obhajali važni cerkveni zbori kot npr. Nicejski in Efeški, v njej je bilo tisoč tristo let cvetoče krščanstvo. S svojo zasedbo so ga Turki uničili, nazadnje so leta 1920 še ostanek 3 milijonov kristjanov deloma pobili, deloma prisilili k begu. V Carigradu, ki se sedaj imenuje Istanbul (po grškem izrazu: is ten polin — v mestu), oblast tolerira prisotnost ekumenskega pravoslavnega patriarha.

Salezijanci imajo v Istanbulu od leta 1903 šolo za neturke.

URUGVAJ

**POVRŠINA — 177 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 3 MILIJONI
KATOLIČANOV — 2 MIL. 800 TISOČ
V Odstotkih — 90,6**

Urugvaj je najmanjša država v Južni Ameriki, velikanska zelena prerija. V njej so delovali od 1616 frančiškani in jezuiti. Prvotni prebivalci so izginili. Danes je prebivalstvo po izvoru špansko in italijansko. Cerkev dela v težkih okoliščinah, ima malo duhovnikov.

Salezijanci in sestre so prišli v Urugvaj leta 1876. Sedaj je prvih 200, drugih pa 230. Delajo za mladino.

Znamenit misijonar je bil Luigi Lasagna.

njem... Je kaj bolj konkretnega? Mogoče kamen.

Kaj pa če ni poklicev?

Poklic je od klicati. Bog kliče vedno. Poklici so vedno. Dogaja se le, da ni vedno odziva na poklic. Pravim, pridi, pa ne pride. Poklic je bil, toda ni bilo odgovora.

Vam ni žal ničesar, čemur ste se odpovedali?

Ničemur se nisem odpovedala. Tu sem našla družino, ne da bi izgubila domačo. Fizično sem daleč od nje, nikakor pa ne duhovno. Moja domača družina je še vedno moja, kakor tudi moji bratje in sestre. Vedno sem povezana z njimi. Lahko rečem, da nisem zapustila ničesar, srečala

VENEZUELA

**POVRŠINA — 912 TISOČ KV. KM
PREBIVALCEV — 10 MILIJONOV
KATOLIČANOV — 9, 775 MILIJONOV
V Odstotkih — 94**

Deželo je odkril Krištof Kolumb. Domorodni Karibci in Aravki so ohranili svojo neodvisnost pred Španci do konca 1500. Evangelizacija je segla globoko v dušo teh ljudi. Samo rodovi, skriti v pragozdovih, niso prišli v stik s krščansko civilizacijo.

Po politični osamosvojitvi od Španije leta 1821 so deželi vladali proticerkveni režimi, ki so končno leta 1874 izgnali vse redovnike. Danes ima Cerkev enako svobodo, kakor vse druge veroizpovedi.

Salezijanci so prišli v Venezuelo leta 1894 in so odprli šole v predmestjih mest. Leta 1933 je Cerkev poverila salezijancem pokrajino Alto Orinoco, v katerega pragozdovih živijo različni indijanski rodovi. Danes imajo salezijanci v Venezueli 32 postojank s 300 sobratih. Vikariat meri 175 tisoč km² in ima 38 000 prebivalcev, od katerih je 20 tisoč katoličanov. Misijonskih postojank je 13.

Hčere Marije Pomočnice delajo v deželi od leta 1928. Sedaj vodijo 23 hiš s 222 sestrami. Na misijonskem področju imajo 6 hiš.

Znameniti misijonarji so škof Secondo Garcia in duhovnik Luigi Cocco.

pa sem Vse. Zato je moje življenje postala pesem radosti.

Kaj bi svetovali dekletu, ki bi hotela postati redovnica?

Dve stvari. Tistim, ki se ne čutijo za redovniško življenje, bi dejala: naj se malo potrudijo, da bi ga spoznali vsaj malo, preden ga obsojajo. Tistim, ki čutijo božji klic pa tole: Razmisli, posvetuj se, moli, izprašaj se. Potem pa mirno dalje! Splača se iti za Kristusom in pričeti z njim čudovito avanturo odreševanja ljudi.

Takemu dekletu bi tudi rekla: Bog in vsi ljudje, tvoji bratje in sestre upajo vate!

Stk po BS 11, 1977

IZ DRUŽINE MOLILCEV ZA POKLICE

Dan molitve za duhovne poklice na Rakovniku

V soboto, 21. maja letos, je bilo na Rakovniku kar 'žeganje' v malem. Iz vse Slovenije se je nabralo okrog 300 — med mašo celo nad 400 — molilcev in molilk za poklice. Kar cel avtobus jih je pripeljal iz Radencev in eden iz Juršincev. Posamezniki in v skupinah pa so prišli iz najrazličnejših krajev Gorenjske in Dolenjske, iz Posavja in Zasavja, iz Notranjske preko Vrhnike do Cerknice in Unca, pa iz Savinjske doline (Polzela) in vse Štajerske do Raven na Koroškem. Molilce z obale — Kopra, Izole, Pirana in Škofij — je nekaj zadržalo. Zato pa je koprski škof poslal posebnega odposlanca, spirituala vipavskega semenišča. Lepa skupina je prišla tudi iz Prekmurja: iz Dokležovja in posebno iz Melincev.

Srečanje je bilo po salezijansko preprosto in veselo, a duhovno globoko. Takoj smo vsi začutili, da se zbirajo zares plemenite duše. To vzdusje je vse napolnjevalo s srečo. To so po srečanju premnogi izrazili s pismi.

Pred mašo je bila kratka molitvena priprava. Voditelj molitvene akcije, Ivan Zupan, je prikazal nastanek, razvoj in pomen molitve za poklice. Nato je inspektor Rudi Borštnik pozdravil navzočega škofa Stanislava Leniča in kratko obrazložil, da je delo molitve za poklice pričel že don Bosko in je to delo važen del salezijanskega poslanstva v Cerkvi.

Potem je bila sveta maša, ki jo je imel skupaj s somaševalci škof Lenič. V svoji homiliji je med drugim dejal: 'Če kdaj, je danes Bog gotovo zadovoljen z nami'. Nato je izrazil svoje veselje, da so molilci razumeli klic Cerkve za poklice. Pri maši so tudi lepo sodelovali bogoslovci.

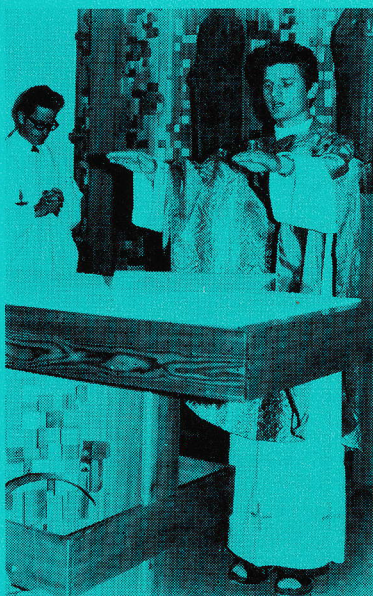
Popoldne se je pričel drugi del srečanja. Po skromnem prigrizku pri Lurški votlini, so se molilci spet zbrali v cerkvi. Pod vodstvom Janka Novaka so molili posebne vrste rožni venec, ki je trajal z litanijami in blagoslovom vred skoraj dve uri v veliko duhovno radost navdušenih molilcev.

Organizacijo dneva je zamislil in vodil Stanko Hočevnar.

stk

Odmevi na dan molitve

»Občutila sem — pravi F. Ž. iz Slovenskih Konjic — neko posebno razpoloženje, da smo res pri Materi, ki nas ljubi, in da smo povezani kot ena sama družina. Zelo je bilo lepo in kar prehitro je minil dan, ko je bilo treba dati slovo Mariji in vsem tolikim znanim dušam, ki so istih misli in želja kot jaz. Vesela sem, da sem se spoznala z mnogimi, ki bi tudi radi nekaj storile za duhovne poklice, in želele ostati povezane med seboj.«

Dobra stara mati iz Šentjošta piše: »Na Rakovniku je pa bilo res tako lepo, da lepše skoraj ne bi moglo biti. Bog daj uspeha našim molitvam vsemu svetu: tako doma kot zunaj naše domovine!« (J. K.)

»Ves čas sem stala — pravi vdova M. B. — pa nisem bila nič utrujena; kar naprej bi bila še v cerkvi, tako je bilo lepo.«

Iz Biča na Dolenjskem piše mati: »Zelo lepo ste vse pripravili. Bilo je čudovito. Stanko (sinec kakih desetih let) je doma vprašal ata, če bo tudi v nebesih tako lepo.« (F. P.)

Težka invalidka M. F. iz ptujskega polja mi piše: »Do mojega zadnjega trenutka življenja vam bom hvaležna: tako je bilo lepo pri vas na Rakovniku, da bi ostala kar za zmeraj pri vas in Mariji Pomočnici... Nikdar še nisem bila tako srečna, da sem na svoje muke in bolečine pozabila.«

Od kod tolika sreča? Gotovo je Bog delil milosti po Mariji Pomočnici in osrečeval srca navzočih, ki so bili resnično povezani med seboj »enega srca in enega duha«, kakor apostoli in učenci ob Mariji v dvorani zadnje večerje, ko so pričakovali prihod Svetega Duha.

Duhovno ozadje in najgloblje razloge našega veselja na Rakovniku pa razberemo iz naslednjih vrstic tistih molilcev, ki niso mogli priti z nami:

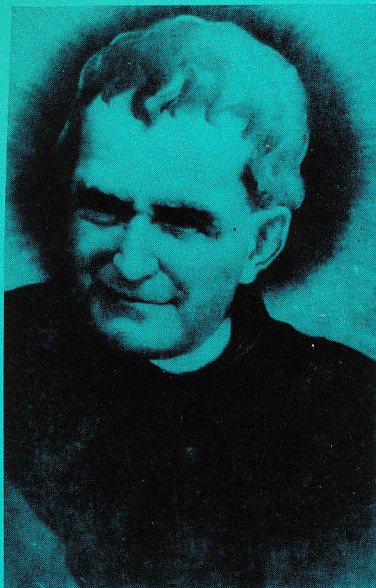
»V soboto 21. sem bila z vsemi udeleženci na Rakovniku, prisotna v duhu. Ležala sem v bolnici dr. Petra Držaja v Šiški. Ne bi vam mogla opisati z besedami, kako mi je bilo težko. Ne zaradi bolečin, pač pa zato, ker so bili moji načrti uničeni... Vse to sem v duhu ponesla med ostale zbrane in darovala Mariji Pomočnici za one namene, katere ste tam pripravili.« (M. Z., Kočevje)

Dobri molivki M. M. iz Otoka sem »očital«, da ni prišla na Rakovnik, pa mi je odgovorila: »Res nisem bila, a svojo dolžnost sem spoznala. Upam, da je ljubi Bog sprejel moj goreči dar za duhovne poklice. Če bi vas zanimalo, vam opišem, kaj sem storila ta dan. Zjutraj sem zgodaj vstala in šla k maši toliko prej, da sem že pred mašo zmolila rožni venec. Sveto mašo in obhajilo sem darovala za poklice. Potem sem ostala v cerkvi in čistila ter krasila farno cerkev. Ves dan so moje misli romale na Rakovnik. Kar delam v cerkvi, delam v božjo čast in za nobeno plačilo. Moje plačilo je pri Bogu v nebesih...«

Tudi iz slovenske obale se je oglasila O. G.: »Zahvalim se vam za povabilo na molitveni dan na Rakovnik. Nisem bila prisotna, sem pa molila in sodelovala v duhu za dober uspeh in sem čutila z vami, čeprav na daljavo. To je moja pot skozi življenje, da se vedno odpovem svojim željam. Vendar se čutim srečna v Bogu. Če jaz ne morem tja, kamor me vabijo, je pa vedno On, moj Bog, ki pride tja, kjer sem jaz in ga čakam.«

Bogu moramo biti hvaležni za take zlate duše, ki jih imamo sredi tega našega potrošniškega sveta! Po njih Bog rešuje in odrešuje človeštvo, delno tudi po službi ljudi v vseh različnih duhovnih poklicih.

Zbral ZUPAN IVAN

ALI GA POZNATE ?

Črtnice iz don Boskovega življenja

36. Kako si je don Bosko neustrašeno prizadeval za krščanski tisk

Neke nedelje avgusta 1853 okrog 11. ure sta prišla v don Boskov Oratorij dva gospoda in izrazila željo, da bi govorila z don Boskom. Čeprav utrujen, ju je don Bosko povabil v svojo sobo. Po uvodnih besedah je eden od njiju dejal:

Vi, gospod profesor, imate izreden naravni dar, da kar napišete, ljudje lepo razumejo. Prav zato sva midva prišla, da bi svoje talente uporabili za divulgacijo znanosti, umetnosti in gospodarskih ved.

Res, po svojih skromnih močeh, sem že nekaj tega, kar mi svetujete naredil. Objavil sem cerkveno zgodovino, svetopisemske zgodbe, o decimalnem metričnem sistemu in še kaj, kar je vse bilo pohvalno sprejeto. Sedaj pa so vse moje misli pri knjižicah, ki sem jim dal skupni naslov Katoliško berivo (Letture cattoliche). Vse svoje moči bom vložil vanje, ker smatram te knjižice zelo koristne za ljudstvo in za mladino.

Ne bi bilo bolj koristno, če bi se začeli ukvarjati z učbeniki za šole, kakor npr. o zgodovini starega veka, o zemljepisu, fiziki, geometriji, ne pa s Katoliškim berivom?

Zakaj pa ne z njim?

Zato, ker je o teh stvareh napisanih že na kupe knjig. Samo isto stvar bi znova pogrevali.

Res je, o tem je že mnogo napisanega, toda za učene ljudi, ne pa za ljudstvo. Moje knjižice pa so namenjene prav zanj.

Vendar s tem ne boste imeli nikakega dobička. Če pa bi se lotili pisanja, kakor vam ga predlagava midva, boste imeli velike dohodke za vašo čudovito ustanovo, ki vam jo je poverila božja previdnost. Vzemite tole. To je samo predujem: 4 tisoč frankov, in ne bo zadnji.

Zakaj toliko denarja?

Da bi se zavzeli za delo, ki sva vam ga ponudila in da bi koristili ustanovi, ki je vredna vse pohvale.

Oprostita mi, gospoda, če vama vrnem ta denar. Zaenkrat se ne morem posvečati drugemu znanstvenemu delu, kakor za Katoliško berivo.

Toda tisto delo je zapravljanje časa.

Če je zapravljanje časa, kaj vaju to skrbi? In če je nekoristno, čemu ta vsota, da bi ga preprečila?

Spoštovani gospod, vi ne veste, kaj delate. S tem, da zavračate najino ponudbo, zelo škodujete svoji ustanovi, sebe pa izpostavljate določenim posledicam in nevarnostim...

Gospodje, razumem, kam merita. Vendar vam jasno in odločno izjavljam, da se zaradi resnice ne bojim nikogar. Ko sem postal duhovnik, sem se posvetil blaginji Katoliške Cerkve in zveličanju duš, posebno fantov. Zato sem začel in mislim nadaljevati s knjižicami Katoliškega beriva, in se bom zanje zavzel z vsemi svojimi močmi.

Slabo delate, sta grozeče vzkliknila in vstala. Slabo delate in naju žalite. In kaj bo z vami?... Če boste šli iz hiše, mislite, da se boste zagotovo vrnil?

Don Bosko je neustrašeno odvrnil:

Vidim, da vidva gospoda, ne poznata še katoliških duhovnikov, sicer bi se ne ponižala do takih groženj. Vedita, da duhovniki katoliške Cerkve, radi delajo za Boga, dokler živijo; če bi pa morali zaradi svojih dolžnosti podleči, bi smatrali smrt za največjo srečo. Vajine grožnje me spravljajo v smeh.

Oba sta se zelo razburila, don Bosko pa je mirno dejal: duhovnikova moč je v odpuščanju. Prosim, odidita. Pospremil ju je do vrat, jih odprl, na hodniku stoječemu fantu pa je naročil, naj pokaže pot gospodoma ven iz zavoda.

Oba sta se spogledala in zamoljala: Se bomo že še videli.

Res, čez pol leta, januarja meseca, sta se gospoda spet pojavila v Oratoriju. Odločno sta zakorakala proti don Boskovi sobi. Na dvorišču ni bilo nikogar, ker so bili fantje v cerkvi.

Janez Cagliero, ki mu je bilo tedaj 16 let, ju je opazil in nekaj zasumil. Tiho je šel za njima in se postavil za stražo blizu don Boskove sobe.

Sprva ni bilo slišati na hodniku o čem sta se pogovarjala z don Boskom. Nenadoma pa je eden od gospodov povzdignil glas:

Navsezadnje, kaj vas briga, če pridigamo tako ali drugače?

Don Bosko je odločno zavrnil: Moja dolžnost je braniti resnico in vero z vsemi močmi.

Nato onadva: Torej ne boste nehal s Katoliškim berivom?

Cagliero je začul odločni don Boskov 'ne', nato pa so sledile grožnje onih dveh.

Pozneje je zvedel, da je eden od njiju potegnil pištolo in jo naperil proti don Bosku in zaklical:

Ubogajte, ali pa vas počim!

Ustrelite! je odvrnil neustrašeno don Bosko.

Cagliero ni več vzdržal. Zaročal je s pestmi po vratih in bežal po pomoč. Ko se je vrnil z Buzzettijem, sta gospoda že prihajala iz don Boskove sobe. Bila sta zelo razburjena, don Bosko pa jih je pozdravljajal z birstom v roki.

MB 4,706

